

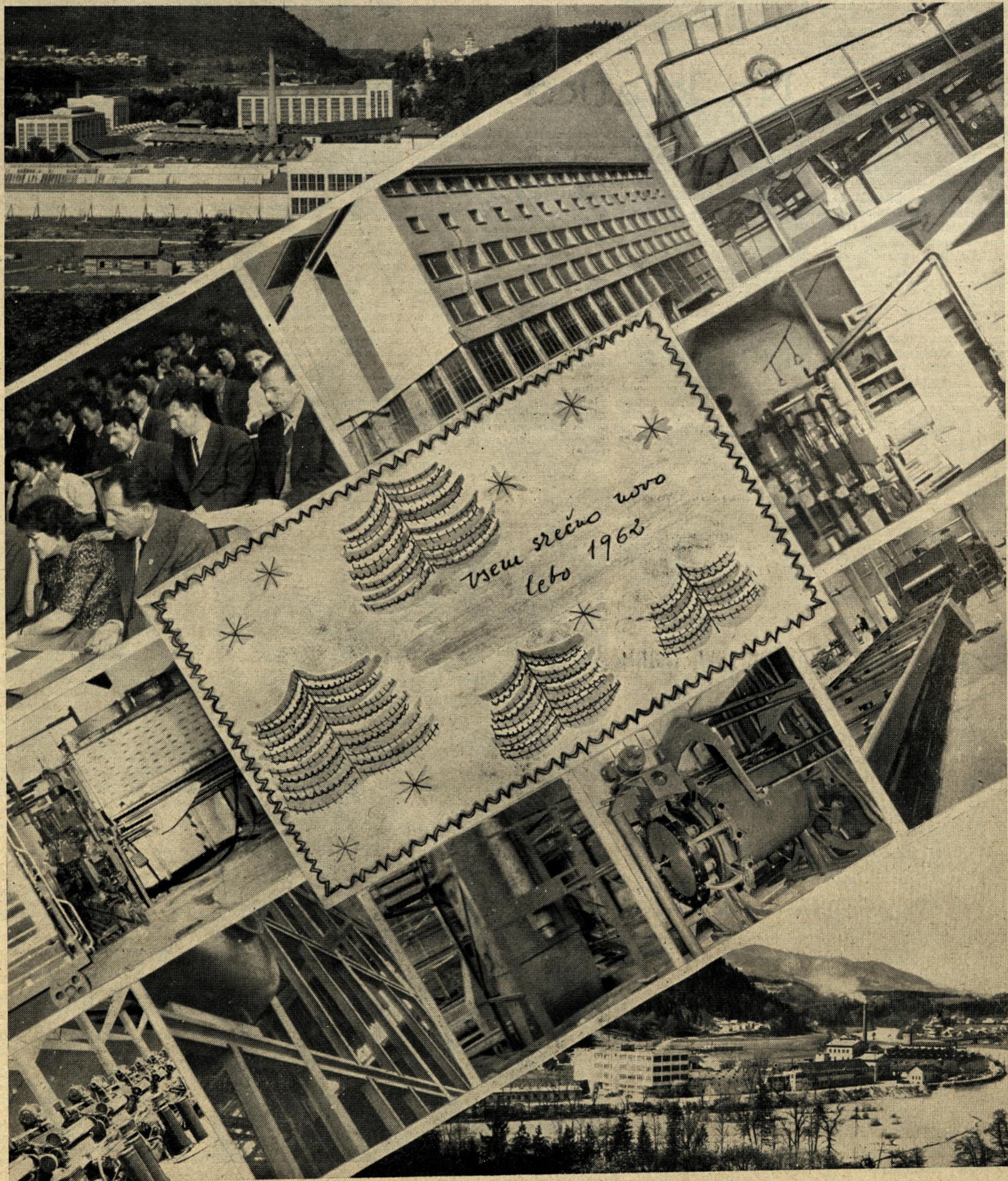
kranjski

tekstilac

Izdaja: Tekstilna industrija Tiskanina-Inteks, Kranj — Odg. ured.: P. Gunčar — Ured. odb.: Anton Miklavčič, Viljem Zirkelbach, Boris Pertot, Ivan Mauer, Anica Loker, Tine Rojina, Ivo Jereb, inž. Franc Indihar, Vlado Mohorič, Martin Hajdinjak, Stane Primožič — Telefon: 2882-84 — Riše: M. Kelbel — Tisk: ČP »Gorenjski tisk«, Kranj

LETO IV. 28. DECEMBER 1961 ST. 5

LIST TEKSTILNE INDUSTRIJE TISKANINA·INTEKS KRAJN

Pogumno v leto 1962

Novo leto 1962 je pred nami. To pomeni, da se bo moral zopet pomembno in važno kot delo vseh ves kolektiv spoprijeti z novimi ostalih članov kolektiva. Kljub nalogami, računajoč že v začetku z velikimi težavami, ki jih bo moral prebroditi.

Vsekakor lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo v letu 1961 kljub velikim težavam izpolnili tudi presegli vse planske naloge. V tem letu smo utrdili temelje za nadaljnji razvoj tekstilne industrije v Kranju in še posebej našega kolektiva. Združitev obeh kolektivov, Tiskanine in Inteksa, pomeni prelomnico v utrjevanju delavskega samoupravljanja in daje dovolj močno gospodarsko osnovo za nadaljnji razvoj našega podjetja, od česar je odvisen tudi življenjski standard slehernega člena našega kolektiva. Pri tem ne smemo prezeti dejstva, da smo imeli in še imamo dosti velike težave pri utrjevanju enotne miselnosti združenih kolektivov, posebno še zaradi tega, ker je bila v preteklem obdobju razdvojenost obeh kolektivov precej očitna. Jasno je, da v tako kratkem času vse te različne tendence ne moremo odpraviti in da vsled tega pride tudi v določenih primerih, posebno če se obravnavajo tako važni problemi kot je pravilnik o delitvi osebnega dohodka, do različnih mišljenj. Ravno na teh medsebojnih različnih odnosih pa je potrebno graditi vse politično delo v naslednjem in naslednjih letih tako, da bo kolektiv v celoti predstavljal enotno mnenje tekstilnega delavca v Kranju.

V letu 1962 bodo verjetno večje težave, ki jih bo moral prebroditi kolektiv, vendar ne organizacijskega značaja, temveč skoraj ne rešljivi gospodarski problemi. Ena od osnovnih nalog vsakega pojedincev in celote v našem kolektivu je v tem, da moramo z zaupnimi sredstvi gospodariti kot celota in tudi kot celota odgovarjati za nadaljnji uspeh kolektiva. Vsak prizvajalec v ekonomski enoti se mora zavedati, da je na eni strani njegovo delo, na drugi strani pa

njegovo soupravljanje ravno tako pogoste, da si izboljšamo istočasno še materialni položaj, če bomo z marljivim in vestnim delom presegli postavljene naloge in če bomo z dobro kvaliteto in s solidnim poslovanjem naše proizvode tudi pravočasno realizirali.

Zavedajoč se vseh teh problemov in z željo, da bo kolektiv kot celota enotno reševal vse naloge in težave, da se bo nadalje tudi notranje organizacijsko utrdil, lahko računamo, da bomo tudi leta 1962 zaključili z enakim poslovним uspehom kakor leta 1961.

S to željo pojdimo pogumno v Novo leto 1962.

D. H.

Priučevanje na šivalnih strojih v delavnici izobraževalnega Centra

Na kratko o našem podjetju

Ceprav vsi člani kolektiva veste, da sta se 1. julija združili dve veliki tekstilni podjetji v novo podjetje, pa verjetno mnogi od vas ne vedo niti najosnovnejših podatkov o tem podjetju.

V tem članku bomo zato navedli nekaj teh podatkov, poleg tega pa še prikazali uspehe prejšnjih in sedanjega podjetja v letu 1961, in na kraju še izvršitve letnih planov po posameznih obratih.

TEKSTILNA INDUSTRIJA TISKANINA-INTEKS je podjetje, ki je nastalo z združitvijo TISKANINE, tovarne tiskanega blaga, in tekstilne tovarne INTEKS. Podjetji sta se združili 1. julija 1961.

Sedaj je to podjetje eno največjih tekstilnih podjetij v državi. Sestavljeno je iz dveh velikih obratov, in sicer: iz obrata I (prej Tiskanina) in iz obrata II (prej Inteks). Vsak obrat ima po tri osnovne obrate, in to: predilnicu, tkalnico in oplemenitilnico ter po eno vezano, in sicer: splošni obrat, medtem ko je splošna uprava skupna. Vsak od teh obratov predstavlja ekonomsko enoto, ki jo upravlja delavski svet. Poleg obratnega DS ima enota še sindikalni odbor in osnovno organizacijo ZK.

PROIZVODNJA IN IZDELKI

Po planu bo znašala letna proizvodnja leta 1962 30 milijonov kvadratnih metrov tkanin, ki so iz leta v leto kvalitetnejše tako po vzorcih kot po sami kvaliteti blaga.

Trenutno izdeluje podjetje naslednje izdelke:

OBRAT I: bombažne letne in

zimske ter stanične letne tkanine, od katerih so poznani zlašči naslednji izdelki: deleni, cici, kremtoni, strukturne tkanine, dekorativne tkanine, rute, rokavina, popelini, sateni, molton, flanel, barbentni, duvetini itd. Vse te tkanine so tiskane, se pravi, da jih plemenitimo s pomočjo tiska (nanašanja barve na blago s posebnimi stroji!).

OBRAT II: izdeluje samo bombažne tkanine, in sicer: platno za gumirane plašče, kanafase za posteljino, flanelaste rjuhe, prte, robce, prtičke, popeline za perilo, cefirje za perilo, velveton, flanele, kaliko platno za podlage itd. Te tkanine so izdelane iz barvane preje ţe v tkalnici.

V tem, kot v vseh naslednjih letih, pa bomo uvedli v proizvod-

nju zopet nove, še lepše in še finje izdelke, ki bodo zadovoljili še takoj zahtevnega potrošnika.

REKONSTRUKCIJE

Se nikoli v zgodovini prejšnje Tiskanime in Inteksa niso rekonstrukcije zajele skoraj vsega podjetja kot v letih od 1960 dalje. Posebno veliko pa je bilo narejenega v letošnjem letu, in to predvsem v predilnici I (v predilnici II pa lani!), v tkalnici I in v obeh oplemenitilnicah. Rekonstrukcije se seveda še nadaljujejo in bodo v letu 1962 enako obsežne in pomembne. Ko bodo izvedene vse predvidene rekonstrukcije, ki bodo odstranile vsa ozka grla in dotrajane ter iztrošene stroje zamenjale z novimi oziroma rekonstruiranimi, tedaj bomo imeli vse možnosti in pogoje, da se približamo evropskim tekstilnim podjetjem tako po količini in kakovosti izdelkov, kakor tudi po sami tehniki in organizaciji proizvodnje. (Del tega, kar smo začeli in

dokončali v letošnjem letu je prikazano v slikah na prvi strani!)

SPLOŠNI PODATKI

V podjetju je zaposlenih okoli 3413 ljudi (65 % žensk) od tega jih je v obratu I 2087 in v obratu II 1326.

Uprrava podjetja je v obratu I, in sicer so vodilni uslužbenci za posamezne sektorje naslednji: glavni direktor: Dušan Horjak, teh. direktor Tone Care, fin. direktor Tone Virnik, kom. direktor Viktor Smodej, šef kadrovsko-socialnega sektorja Tine Rojina, šef sektorja priprave in organizacije dela v. d. je tov. Remic Franc, tehnični vodja obrata I Jože Brezec in tehnični vodja obrata II Miran Novak, medtem ko je sekretar podjetja tov. Miro Dolzan. Razen finančnega sektorja, ki je v obratu II, so vsi ostali v obratu I.

Podjetje ima v obratu I splošno ambulanto in tudi zobno, v obratu II pa je splošni zdravnik, medtem ko morajo člani popravljati zobe v zdravstvenem domu.

Tako obrat I kot obrat II imata vsak svojo menzo, v katerih jemlje dnevno preko 1500 ljudi enolomčno in preko 500 tudi kosilo. Podjetje ima dalej štiri počitniške domove, in sicer: Fieso, Novigrad, kočo na Krvavcu in dom v Bohinju, v katerih je skupno za 200 ljudi prenočišč.

Veliko pozornost sta posvetili že prejšnji podjetji stanovanjski izgradnji ter ima sedaj novo podjetje skupno okoli 300 družinskih stanovanj. Pred dnevi smo začeli tudi z gradnjo samskega doma, v katerem bo prostora za 150 samscev. Podjetje bo še nadalje skušalo pomagati vsem tistim, ki nimajo stanovanj, vendar bo poleg sedanje oblike potrebitno najti še kako drugo, ker sredstva, ki jih v ta namen lahko prispeva podjetje, več ne zadostujejo za uspešno reševanje tega problema.

(Dalje na 3. strani)

Samski dom

4. decembra so predstavniki političnih organizacij in samoupravnih organov zasadili prve lopate in krampe na gradbišču samskega doma in naložili prvo samokolnico, ki jo je odpeljal podpredsednik Upravnega odbora podjetja.

Tako so se začela dela za samski dom, o katerem že dolgo govorimo. Ta samski dom bo rešil 150 samscev (naših delavcev) stanovanjske stiske.

Začetek je torej tu in želeli bi le, da bi ne čakali predolgo na konec, kar se zelo rado zgodi tam, kjer zidajo kranjska gradbena podjetja oziroma dokončujejo kranjska obrtniška podjetja.

Dom bo zgrajen na lepem prostoru poleg našega naselja ter bo zato zelo pri roki takoj zaradi vrta, kakor tudi zaradi menze.

Veseli smo, da se bo končno morda že drugo leto, zanesljivo pa v letu 1963 uresničila želja vseh tistih, ki bodo tam dobili svoj dom.

P. G.

Obrazložitev k slikam na prvi strani

Slike prikazujejo naše novosti (nove stroje, objekte in podobno), ki smo jih začeli postavljati oziroma smo jih dokončali v tem letu, in pa važni dogodek 1. julija, ko sta se prejšnji podjetji Tiskanina in Inteks združili v novo podjetje. (Slike od leve proti desni!)

— Slika v levem kotu prikazuje obrat II (prej Inteks)

— Slika je posneta na skupni seji delavskih svetov in predstavnikov omenjenih podjetij, na kateri je bila sprejeta združitev obeh podjetij

— Zaradi pomanjkanja prostora v predilnici I je prejšnja Tiskanina dala zgraditi prizidek predilnice, v katerega že postavljajo prstančeve stroje iz starega prostora. —

Podpredsednik Upravnega odbora podjetja je peljal prvo samokolnico

Proslavili smo 29. november - ter nagradili borce in veterane

28. novembra je imel Delavski svet podjetja slavnostno sejo v pozornost za junaško in uspešno sodelovanje enih v težkem narodnoosvobodilnem boju oziroma za vestno in požrtvovalno delo dru-

O velikem pomenu vstaje, drugega zasedanja AVNOJ o boju, uspehih v povojučem času in o velikem političnem ugledu naše države v svetu, je govoril predsednik CDS, tov. Janez Božičevič.

Po govoru so lepo recitirale partizanske pesmi učenke šole LUCIJANA SELJAKA.

Recitacijam je sledila nagraditev vseh tistih delavk in delavcev, ki so v obratu II dopolnili 30 let zaposlitve, v obratu I pa žene, ki so dopolnile 25 let zaposlitve. Nadalje so dobili nagrade tudi tisti, ki so sodelovali od leta 1941 v NOV.

Jože Golob - vodja izmene v tkalcu

Franc Dolenc - gabenar v tkalcu

Karel Rozman - tkalski mojster

Marija Gorenc - delavka v pre-

Franc Likozar - kontrolor strojev
družbenih organizacij

in blaga

Marija Simenc - tkalka na avtomatih

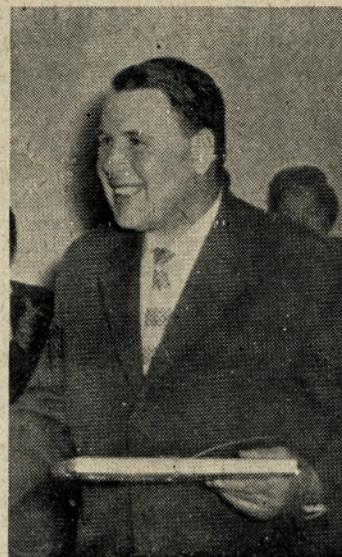
Po proslavi 29. novembra in po obdaritvah je bila še skromna pojedina, kjer so se zbrali vsi povabljeni nagrajenci in nekateri člani kolektiva. Navzoče so še učenke šole »Lucijan Seljak« in njihov ravnatelj

gih v dolgih letih dela v podjetju. Vseh slavljenec je bilo 15, in sicer:

V NOV jih je bilo iz obrata I sedem: Jože Čmid, Marija Strajnar, Ančka Rudolf, Franc Likozar, Jernej Stupnikar, Marija Gorenc in Jože Golob, iz obrata II pa Karel Rozman.

Za tridesetletno delo pa so bili nagrajeni iz obrata I Frančiška Aljančič, iz obrata II pa: Franc Dolenc, Franc Gorjanc, Vinko Mlakar, Marija Simenc in Bernard Oter.

Enim in drugim želimo, da bi prijetno preživel še zadnja leta pred upokojitvijo, da bi potem z lepimi spomini odšli v zasljeni pokoj. Ob Novem letu pa jim še posebno želimo SREČNO IN ZDRAVO LETO 1962.

Jože Golob - vodja izmene v tkalcu

Vinko Mlakar - delavec v skladišču

Marija Strajnar - vodja ekspedita gotovega blaga

NA KRATKO O NASEM PODJETJU

(nadaljevanje z 2. strani)

Kljub težavam, ki so jih povzročile zakasne rekonstrukcije in deloma tudi nekvalitetne sruvine, so nekateri obrati že v začetku meseca decembra izvršili svoje obveznosti, drugi sredi decembra, ostali pa krajem leta. Izvršili so ga pred krajem naslednjih:

PREDILNICA I v efektivnih kg: 15. decembra (v baznih že novembra!),

PREDILNICA II v ef. kg: 8. decembra, v baznih kg: 11. decembra, TKALNICA I v tekočih metrih: 15. decembra,

OPLEMENITILNICA I v m²: 7. decembra, v tm: 6. decembra.

Upam, da bodo ti nepopolni podatki prikazali marsikom podjetje v drugačni sliki, kot si jo je o njem ustvaril na osnovi pripovedovanj in obrekovanj.

ČASOPIS Tiskanina in Kranjski tekstilec v letu 1961

Predvsem bi se zahvalil vsem tistim, ki so tudi v tem letu pomagali s prispevki, nавeti in podobno, istočasno pa želim, da bi se jim v prihodnjem letu pridružili zopet novi sodelavci, saj bo večji krog udeležencev v korist časopisu in nam vsem.

Ce sedaj pregledamo tehnične podatke o posameznih številkah oziroma vseh, ki so izšle v tem letu, dobimo naslednjo sliko:

1. Skupno je izšlo 14 številk, od tega jih je bilo devet še pod nazivom TISKANINA, pet pa že pod nazivom KRAJSKI TEKSTILEC.

2. Od 14 številk jih je izšlo 9 na osmih straneh, 4 na desetih in 2 na dvanajstih.

3. V teh številkah je bilo skupno objavljenih približno 460 člankov in okoli 400 slik, ilustracij in drugih risb.

4. Ce vzamemo še, da stane posamezna številka (s honorarji) okoli 260 tisoč din, potem vidimo, da znašajo potrebitna sredstva (v neto!) skoraj 4 milijone dinarjev v letu 1961. (Točne podatke pa bomo navedli v eni prihodnjih številk!).

Iz navedenih podatkov je razvidno, da so izšle tri številke manj, kot je bilo predvideno, in to predvsem zaradi dveh razlogov:

1. V času po združitvi časopis ni mogel več izhajati pod starim imenom, novo ime pa še ni bilo izbrano in potrjeno.

2. Zaradi preobremenitve tiskarne »Gorenjski tisk«.

Ker ni bilo drugačnega predloga, bo časopis še nadalje izhajal vsake tri tedne, in to na osmih, desetih ali dvanajstih straneh, pač z ozirom na množino gradiva, ki bo na razpolago. V kolikor pa se bi krog sodelavev povečal, bi list lahko izhajal na desetih ali celo na dvanajstih straneh! Prepričan sem, da bo v letu 1962 tudi KRAJSKI TEKSTILEC izhajal tako točno, kot je prej »Tiskanina«.

Ceprav v tem letu nismo izvedli ankete, bi vendar lahko povedal to, da je bila večina kolektiva s časopisom zadovoljna, posebno pa vsi upokojenci, vojaki in bolniki. Ce pa so bile sem in tja tudi napačne objave, zaradi katerih je bil kdaj po nedolžnem prizadet, prosim, da oprosti.

Ob zaključku leta Vam vsem skupaj želim v imenu uredniškega odbora in v svojem: SRECNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1962.

Urednik

P. G.

MASOVNI SESTANKI PO OBRATIH

V začetku septembra so bili v obratu I in II obratni sestanki po ekonomskih enotah, na katerih so predstavniki samoupravnih organizacij, političnih organizacij in vodilni uslužbenci tolmačili predloge pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebnega dohodka. Namen sestankov je bil, da bi člani kolektiva iznesli svoja gledanja, pripombe in spreminevalne predloge, da bi skupaj povedali svoja mnenja. Cepav vsebujejo oba predloga veliko movega, pa se člani kolektiva misijo v večji meri spuščali v razpravo okoli teh novosti in sprememb, temveč so iznašali nebitvene malenkosti in hoteli reševati individualne probleme. Razlogov za takšno stališče članov je verjetno več, vendar sta važna le dva: Prvi je, da je za velik del kolektiva veliko reči še vedno uganka, posebno vse tisto, kjer govorimo o gospodarskih in finančnih poslih itd; drugi pa je, da je takšno prikazovanje za večino preveč zapleteno in dolgočasno, saj je v predlogih večidel le velik kup številki, ki za posameznika niso niti razumljive niti privlačne. Zato delavec tudi ne moremo zameriti, če je razpravljal o tistih vsakodnevnih problemih, ki so mu razumljivi, ki ga težijo in o katerih je morda sem in tja govoril zastonj svojim predpostavljenim. Seveda pa zato še ni rečeno, da je tako prav! Delavec bi se moral zanimati tudi za tista vprašanja, ki so zanj tako važna in pomembna, saj od njih vendar zavisi njegovo delo, dohodek, obstoj itd. Ce pa delavec tega ne uvidi, moramo zaključiti, da ni pravilno poučen o tem, kaj so njegove pravice, kaj dolžnosti in obveznosti do kolektiva in do skupnosti. V tem slučaju je napravil nekdo napako, ki jo bo treba hitro in uspešno odstraniti, če hočemo, da bo delavec proizvajalec resnično postal tudi upravljalec.

KDO PA JE KRIVEC?

Krivev je veliko! Predvsem so lahko predpostavljeni, ki podrejenim pridigajo le o napakah pri delu ali pa jih vedno znova priznajo, naj delajo, dela' o in zopet delajo; če jih pa kak delavec vpraša o tej ali oni zadeli, ki ni direktno povezana z delavčevim delom, ga pa zavrnejo češ: »Kaj pa sprašu, eš take reči, ki so zate pretežke in od katerih nimaš nič! Rajši delaj, pa boš vsaj več nesel domov in podobno. To so že krive, ker dostikrat zaradi osebne neznanja in nepoznavanja razmer tako odgovarjajo, dostikrat pa zato, ker se bojijo, da bi im delavec lahko zrasel čez glavo. Dalje so krive tudi politične organizacije, ker svojo dejavnost ne usmerijo v izobraževanje in izpolnjevanje vseh delavcev, temveč se zadovoljijo le s pobiranjem članarine, z reševanjem prošenj, s kaznovanjem kakega grešnika, ki je bol' potreben pomoci in razumevanju, kot pa kaznj in končno

s tem, da pošljejo na ta ali oni kjer je najvažnejše in najpo-membnejše – tik pred ciljem!

Seveda s tem ne mislim reči, da si na primer obratni delavski sveti in vsi ostali ne prizadevajo, da bi dosegli uspehe in razmere izboljšati. Seveda si, vendar ne dovolj efektivno, načrtno in če hočete tudi ne dovolj pogumno. Saj je treba priznati, da so tu uspehi, da so iz leta v leto večji in pomembnejši, vendar pa moramo tudi priznati, da ti uspehi niso povsod tam, kjer bi lahko bili, če bi odgovarjajoči forumi in organi izvajali svoje dejavnosti načrtno in vsestransko. Med take, recimo, zanemarjene dejavnosti pa spada brez dvoma izobraževanje in izpopolnjevanje vseh članov kolektiva, spada večje in tesnejše sodelovanje med člani kolektiva in samoupravnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami. Ce bomo uspeli odstraniti tudi te zavostenavne ne posvečajo tiste pažnje, ki bi jih zainteresirala in pridobil. Kriveci so tudi vsi tisti, ki misijo, da je za delavca neka obrazložitev tudi razumljiva, če je razumljiva njim, ki misijo dalje, da je pravzaprav vseeno, če jim je razumljiva, saj tako ne morejo spremeniti in izboljšati. Kriveci so še in še in zaradi njih se pomeni in delstvo delavškega samoupravljanja zaustavlja tam,

</

O IZVOZU

Ob sprejemanju gospodarskega plana za posamezno leto se vedno obravnava tudi plan izvoza. O važnosti in nujnosti izvoza ne bi bilo potrebno obširneje razpravljati. Vsakomur je jasno, da nobena država — niti taka z največjo površino — ne more živeti sama zase v svojih meja zapreti. Mednarodna trgovina oziroma menjava dobrin je nujna. Tudi naša država nujno potrebuje najrazličnejše blago iz inozemstva: od surovin do raznih polizdelkov in gotovih izdelkov. Vse to blago je seveda treba plačati in ker nimamo rudnikov zlata ali diamantov, moramo potrebnega sredstva ustvariti z izvozom tistega blaga, ki ga proizvajamo v naši državi. V prihodnjem letu se postavlja pred industrijo še posebno zahtevna naloga na področju zunanjetrgovinske menjave. pridelek v kmetijstvu je bil v letošnjem letu zaradi suše podpovprečen, zaradi česar na izvoz kmetijskih pridelkov ni mogoče računati. Ostane torej le industrija, ki bo morala razen svojega rednega deleža pri izvozu nadomestiti tudi izpad v kmetijski proizvodnji. To pa bo zahtevalo seveda določene napore tako pri zagotovitvi plasmana na inozemska tržišča, kakor tudi pri prizadovanju za zboljševanje kvalitete in zniževanje stroškov v proizvodnji. Čedalje močnejša konkurenčna borba na inozemskega tržišča zahteva stalno zboljševanje kvalitete in izenačevanje kvalitete z mednarodnim povprečjem. S slabo kvaliteto blaga se ne bi mogli uveljaviti na nobenem tržišču, zlasti ne v državah s konvertibilnimi valutami. Izvoz v take države pa je ravno najbolj zaželen tako s stališča posameznega podjetja kot s stališča države kot cele. Po drugi strani si morajo podjetja prizadevati, da z zniževanjem stroškov in dviganjem produktivnosti dela znižujejo prodajne cene svojim izdelkom in se čim bolj približajo cenam na svetovnem tržišču. Eden izmed osnovnih ciljev naše ekonomske politike v minulem letu je bil tudi ta, da se zagotovi močnejšo vlogo jugoslovanskega gospodarstva na svetovnem tržišču. Naše gospodarstvo je doseglo tako stopnjo razvoja, da brez zagotovitve ustrezajočega mesta v mednarodni trgovini ne bi mogli računati s takim tempom razvoja proizvajalnih sil, kot je postavljen v perspektivnem planu. Naše gospodarstvo in predvsem industrija je danes na taki stopnji razvoja, da ne more proizvajati več samo za domači trg. Zato se mora predvsem tista industrija, na kateri je težišče nadaljnje gospodarskega razvoja — to je predvsem strojogradnja, elektroindustrija, metalurška industrija, kemična industrija itd. — orientirati na svetovno tržiščo in svoje cene prilagovati svetovnim cenam. V nasprotnem primeru bi bili proizvodi te industrije predragi za inozemska tržišča, pa tudi za domače tržišča. Saj bi moralna naša nova podjetja, ki so v gradnji, nabavljati predravo strojno opremo, kar bi ta nova industrijska podjetja finančno toliko bremenilo, da ne bi bila sposobna za konkurenco na svetovnem tržišču. Razumljivo je, da te prilagoditve naših prodajalnih cen s cenami na svetovnem tržišču ni možno dosegči preko noči, za to so potrebni dolgotrajni naporji in sistematično prizadevanje. Zato bo določen čas še moral ostati dosedanji sistem dajanja olajšav in pomoči podjetjem, ki izvažajo. Vendar pa to le dočlen čas, končni cilj pa more biti le-ta, da vsako posamezno podjetje doseže povprečno evropsko raven produktivnosti dela. To pa je tudi edina pot za povečanje splošne in osebne potrošnje.

Tudi podjetje kot tako ima interes na izvozu svojih proizvodov. Usmeritev na izvoz zahteva sicer določene večje napore v proizvodnji, ker je treba zagotoviti potreben kvalitet blaga, to blago je treba tudi izdelati in odpremiti v točno določenih rokih — zato pa da je izvoz takemu podjetju določene možnosti in koristi, ki jih podjetje, ki ne izvaža, nima. Del deviznih sredstev, ki se ustvarijo z izvozom, obdrži podjetje za lastno koriščenje. To pa odpira znatne možnosti za nabavo razne strojne opreme iz inozemstva, pa tudi za nabavo surovin in ostalera materiala.

Obrat I — bivša Tiskanina — je pričel z izvozom svojih proizvodov. Usmeritev na izvoz zahteva sicer določene večje napore v proizvodnji, ker je treba zagotoviti potreben kvalitet blaga, to blago je treba tudi izdelati in odpremiti v točno določenih rokih — zato pa da je izvoz takemu podjetju določene možnosti in koristi, ki jih podjetje, ki ne izvaža, nima. Del deviznih sredstev, ki se ustvarijo z izvozom, obdrži podjetje za lastno koriščenje. To pa odpira znatne možnosti za nabavo razne strojne opreme iz inozemstva, pa tudi za nabavo surovin in ostalera materiala.

Obrat II — bivša Tiskanina — je pričel z izvozom

že v letu 1952 in je izvoz v posameznih letih zelo tudi 50 odstotkov celokubne proizvodnje. Naši izdelki so se uveljavili v vrsti držav Azije, Afrike, pa tudi Evrope in delno Amerike. Obrat III — bivši Inteks — doslej ni imel omembne vrednega izvoza. Za leto 1962 se za sedaj računa z izvozno zadolžitvijo za 6 100.000 kv. metrov blaga, ki bo seveda v glavnem bremenila obrot I.

Pri obravnavanju izvoza se srečujemo z nekaterimi strokovnimi izrazmi kot na primer: akreditiv, kontingent, licenca, kompenzacija, provizija, agent in družini. Načrte izraze na kratko obrazložimo!

DOKUMENTARNI AKREDITIV je poseben način plačevanja v mednarodnem trgovskem prometu. Postopek je naslednji: Kupec položi pri določeni banki ustrezen znesek s tem, da ga ta banka bodisi neposredno ali na posredno preko kake druge banke izplača prodajalcu — dobavitelju, seveda pod pogojem, da ji ta izroči določene dokumente, na podlagi katerih se s tistim blagom lahko razpolaga. Akreditivna banka o tem obvesti prodajalca, pri čemer tudi sama jamči za izplačilo. Ko prejme banka ustrezone blagovne dokumente, jih stavi na razpolago kupcu blaga, prodajalca pa izplača. Namen dokumentarnega akreditiva je ta, da se prodajalcu zagotovi plačilo, zlasti še, če banka za plačilo jamči. Seveda zavisi vrednost tega jamstva od gospodarske solidnosti oziroma trdnosti banke. Dokumentarni

akreditivi se izdajajo v različnih oblikah, kot preklicni ali nepreklicni, prenosni ali neprenosni, potrjeni ali nepotrjeni itd. Običajno je akreditiv tudi vezan na določen rok in po preteklu tega roka zapade oziroma lahko kupec s položenim zneskom zopet na drug način razpolaga. Zato govorimo včasih, da akreditiv žapade ali pa, da je akreditiv podaljšan. Iz tega pa vidimo, kako važno je, da se pri dobavah blaga v inozemstvo točno držimo dobavnih rokov. Glede poslovanja z akreditivni ni zakonskih predpisov; Mednarodna trgovinska komora pa je v letu 1953 sprejela enotna pravila in običaje v poslovanju z dokumentarnim akreditivom, katera je osvojila tudi naša država.

KONTINGENT je točno določena kvota nekega blaga, izražena v količini ali v vrednosti, ki se sme uvoziti ali izvoziti v določenem časovnem obdobju. Torej se sme v tem časovnem obdobju uvoziti ali pa izvoziti le odrejena količina. Ko je ta količina izkoriscena, je nadaljnji uvoz oziroma izvoz prepovedan. Poznamo več vrst kontingentov: maksimalni ali minimalni, kratkoročen ali dolgoročen, enostranski ali meddržaven, začasni ali stalni, kompenzaciji. Cesto naletimo na izraz: sejemski kontingen; to je kontingen za blago, ki ga kaka država razstavlja na velejemu. Ta država ima interes, da to blago proda v tisti državi, ker bi sicer imela še stroške s prevozom tega blaga nazaj v svojo državo.

Razlogi za uporabo kontingentov so predvsem tiste: Zaščita domačih proizvajalcev, ker domača podjetja pozna količine blaga, ki se bo uvozilo, in tako lahko prilagode svojo proizvodnjo in prodajo; regulira se odnose med ponudbo in povpraševanjem in s tem vpliva na raven cen na notranjem tržišču; vpliva se na trgovsko in plačilno bilanco proti inozemstvu, ker se uvoz oziroma izvoz omejuje.

LICENCA je dovoljenje, potrdilo, s katerim se odobrava izvoz ali uvoz določene kvote blaga v odrejenem časovnem razdoblju. Ta kvota se lahko izrazi v količini ali pa v vrednosti. Danes se sistem licenc s kontingenti in deviznimi omejitvami uporablja v velikem številu držav. Sistem kontingentov se pokazal kot nezadosten. Prišlo je do neizenačenega gibanja blaga, ker ob uporabi samih kontingentov ni nobene gotovosti, da bo v izvoz oziroma uvoz blaga zajeto celotno področje države. Posamezen izvoznik oziroma izvoznik je v okviru določenega kontingenta prosti izvažal oziroma uvažal. Zaradi nezačurnosti državne kontrole se je redno dogajalo, da so bili kontingenti preseženi. Pri režimu licenc pa je uvoz oziroma izvoz nemogoč, dokler posamezen izvoznik oziroma izvoznik ne dobi ustrezne licence oziroma dovoljenja. Osnova za izdajanje licence oziroma dovoljenj je tudi tu kontingen, vendar pa je težišče na sami licenci. Z licencami se še v večji meri lahko kontrolira in usmerja zunanja trgovina. Pri izdaji licence se lahko upošteva ne le domačega uvoznika, ampak tudi državo, v kateri je bilo blago proizvedeno, vrsto blaga, trenutne potrebe itd. Razlogi za uvedbo režima licenc pa so isti kot pri kontingentih.

KOMPENZACIJA. Kompenzaciji posli predstavljajo specifično obliko mednarodne menjave. Pri tem gre pravzaprav za menjavo v pravem pomenu besede: ena vrsta blaga se prodaja, druga pa istočasno kupuje. Kompenzaciji posli se lahko zaključijo med posameznimi državami ali pa tudi le med posameznimi podjetji. V vsakem primeru pa gre za neposredno zamenjavo dveh vrst blaga brez medsebojnega plačevanja, zato ima cena le obračunski pomen. Pogosto se sklepa tak kompenzaciji posel tudi tako, da se vanj vključijo tri ali več podjetij. Izvoznik na primer dobavlja inozemskemu uvozniku neko blago, ki ga ta plača v domači valuti, ne inozemskemu prodajalcu, ki je to blago dobavil, marveč nekemu drugemu podjetju v isti državi, ki bo za ta znesek dobavilo neko drugo blago partnerju v inozemstvu. Do kompenzacij poslov pride takrat, kadar zaradi deviznih omejitev ali pomanjkanja deviznih sredstev ni možnosti, da se vsako dobavljeni blago zase in sproti plača.

PROVIZIJA je nagrada za posredniške usluge agenta. Agent je trgovec (podjetje), ki pod lastno firmo opravlja posle v imenu in za račun svojega komitenta. Agent je stalni zastopnik komitenta na določenem področju in ne sme zastopati nobenega konkurenčnega podjetja. Agent sklepa posle za svojega komitenta, skrbi za izvršitev zaključenih pogodb, obvešča komitenta o toku poslov in tržnih prililkah. Provizija se običajno določa procentualno od vrednosti zaključenih poslov. Agent ni uslužbenec svojega komitenta, marveč nastopa kot samostojna firma. Medsebojne pravice in obveznosti se določijo s pogodbo o zastopništvu.

Naše podjetje ima sicer od letosnjega leta dovoljne za samostojno izvrševanje zunanjetrgovinskih poslov in je vpisano v zunanjetrgovinski register pri Zveznem komiteju za zunano trgovino v Beogradu, vendar pa na področju izvoza še ni pričelo samostojno poslovati in zato tudi nima svojih agentov v inozemstvu. Za sedaj sre ves naš izvoz še preko zunanjetrgovinskih podjetij.

KONVERTIBILNE VALUTE. Uvodoma smo omenili, da je posebno zaželen izvoz v države s konvertibilnimi valutami. Konvertibilne valute so tiste, ki so prosti zamenljive za katero koli drugo valuto. Včasih jih imenujemo tudi čvrste valute. Sem spada večina zapadnoevropskih valut in ameriški ter kanadski dolar. Konvertibilnost pa še ne pomeni, da se sme v določeno državo valuta prosti prinašati oziroma iz nje odnašati. O tem ima večina držav posebne predpise z več ali manj občutnimi omejitvami. Le v nekaj državah je poslovanje z domačo in tujimi valutami povsem prost.

VELIK USPEH TKALNICE I

V Tkalnici I so izvršili letni plan 15. decembra. Naslednji dan je imela dopoldanska izmena kratek masovni sestanek v ekspeditu, na katerem sta govorila obratovodja Viktor Kompare in predsednik sindikalne podružnice Anica Lokar.

Medtem, ko je tov. predsednika izrekla pohvalo vsem, ki so v tem obroku pripomogli, da je obveznost izvršena predčasno, pa je tov. Kompare v kratkih besedah zajel probleme, ki so jih morali premagati, dalje je navedel tudi uspehe in nekaj podatkov.

Tov. Kompare je dejal: »Že takoj v začetku smo začeli prekravati mesečne plane, ker smo računali na precejšnje težave zaradi potreb trga in rekonstrukcij. Med letom smo naredili več zamenjav oziroma sprememb izdelkov in ljudi, pač z ozirom na trenutne potrebe. Skupno smo izdelali 65 različnih izdelkov in poizkusnih vzorcev. Na avtomatih Hrdina smo sedem mesecev delali v treh izmenah, predvsem zaradi izvoza. Zaradi teh izmen smo izvršili več premetov delovne sile, kar je vzbudilo pri ljudeh tudi negodovanje. Rekonstrukcija tkalnice pa je ponovno zahtevala še večje premete in tudi spremembe proizvodov.

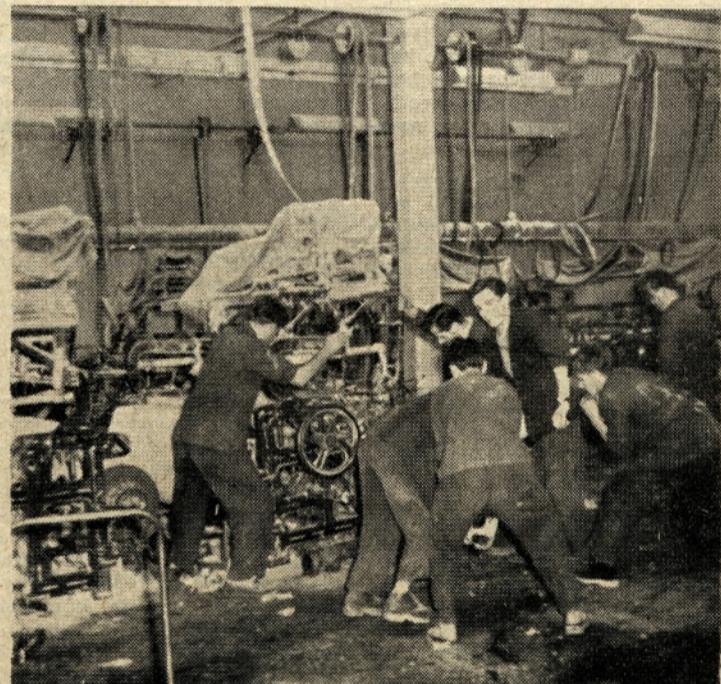
Za izvršitev plana smo imeli med letom dovolj materiala (razen majhnih izjem!). Če pregledamo še kvaliteto izdelkov, vidimo, da se je le-ta iz meseca v mesec zboljševala, saj se je od 1,42 v februarju izboljšala na 1,31 v novembру (1,35 povprečje), kar je zelo razveseljivo. Vzrok je verjetno ta, da je kvalitetno delo bolj stimulirano kot popravje. V prihodnje pa bo treba dati temu vprašanje še večji poudarek.

Delovno silo smo že zmanjšali od 1032 na 984 ljudi, vendar bo ta številka še nižja, kakor hitro bo izvršena rekonstrukcija kvadratne tkalnice.

Tako smo z vestnim in požrtvovalnim delom vseh zaposlenih v tem obroku svoje obvezne izvršili in upamo, da bomo plan prekrali zake 4 ali 5 odstotkov.

Medtem, ko zaključujemo leto z zadovoljstvom, da smo obveznosti izpolnili, pa je naša dolžnost, da že mislimo na leto 1962, ko se bomo srečali s še težjimi nalogami in problemi, ki jih bo nareovala močna konkurenca na tržišču, pomanjkanje surovin in zahtevana kvaliteta izdelkov. Pri tem se moramo zavedati, da bo od našega dela odvisen dohodek podjetja in mimo njega tudi naš osebni dohodki. Želim le, da bi tudi drugo leto lahko izrekel ob koncu leta podobne besede.«

V. Kompare

Rekonstrukcija kvadratne tkalnice zahteva veliko truda
Na sliki: premeščanje listovke

Predilnica I je izpolnila plan 15. XII.

Dne 15. decembra smo v predilnici I dosegli proizvodni plan in tega postrojenja do sedaj še nismo efektivnih kg, v višini 2000 ton.

V baznih je bil dosežen že dosti prej — ker smo v drugem polletju predilni precej višje povprečno številko.

Izpolnitve smo naredili zaradi prizadevnosti kolektiva predilnice. Ob tej priliki ne bo odveč, če omenim nekaj značilnosti, ki so vplivale na ta uspeh. V letosnjem letu smo v tem obroku izvršili precej sprememb, in sicer: povečali smo število vreten za preko 50 odstotkov. Nadalje je v montaži šest raztezalk in trije flajeri. V kratkem bodo prispele še štirje flajeri. Na prstančevih strojih firme Shan bodo strokovnjaki zamenjali stara dotrajana vretena z novimi, na PC strojih pa bodo montirali nove raztezalne agregate. Vsi ta dela so v telu in jih izvajamo istočasno s selitvijo prstančnih strojev iz pritličja v II nadstropje prizidka.

Kolektiv predilnice I bo imel v prihodnjem letu odgovorno in težko nalogo, če bo hotel doseči plinrano proizvodnjo. Tega pa se v polni meri zaveda in zato uspehi verjetno ne bodo izostali.

P. B.

NOVA USTAVA

Ze približno eno leta se intenzivno dela na pripravi nove ustawe naše države. Predlog nove ustawe se bo obravnaval na prihodnji seji Zveznega odbora SZDLJ, nato pa bo dan v javno razpravo. Računamo lahko, da bo nova ustava sprejeta v skupščini do spomladi prihodnjega leta, ker takrat izteče sedanje Zvezni ljudski skupščini mandat. Nove skupščinske volitve pa se bodo vršile že po novi ustavi.

Ideje in smernice za novo ustavo sta dala Izvršni komite ZKJ in predsednik Tito, ki je aktivno sodeloval pri izdelavi osnovnih tez. Predsednik Tito je lansko leto ob proslavi 15. obletnice proglašitve republike izjavil, da sedanje ustavni predpisi ne ustrezaajo več doseženi stopnji družbenega razvoja. Ceprav je bil v letu 1953 sprejet ustavni zakon, se, kot je poudaril predsednik Tito, čedalje bolj čuti potreba, da se nastale spremembe v naši družbi in perspektiva njenega nadaljnega razvoja utrdijo z novo ustavo.

Zvezna ljudska skupščina je že konec lanske jeseni izvolila komisijo za ustavna vprašanja, katere naloga je bila, da sestavi osnovne teze za novo ustavo in da predloži tudi sam načrt ustawe. Vzporedno s tem so bile imenovane tudi v posameznih ljudskih republikah ustrezne komisije za pripravo novih ustaw posameznih ljudskih republik.

Predsednik Tito je v omenjeni izjavi ob prilici 15. obletnice proglašitve republike dejal naslednje: »Nova ustava mora predvsem izražati dejstvo, da današnji odnosi v Jugoslaviji odražajo tisto stopnjo v socialističnem razvoju, ko je delo osvobojeno v tem smislu, da je nedotakljiva pravica državljanu da dela in da si prisvaja ekvivalent za svoje delo, skupnost pa jemlje toliko, kolikor je potrebno za vzdrževanje skupnih služb in poslov. Izhodiščna točka v ustavi mora biti torej človek kot proizvajalec in upravljalec medtem ko nastopa država samo kot faktor koordinacije.«

To je torej najbolj bistveno pri predlogu nove ustawe, saj je to tudi bistvo celotnega našega socialističnega razvoja. Ker načrt nove ustawe še ni objavljen, o njenih določbah še ni možno razpravljati. Iz izjave, ki jo je v mesecu juliju dal predsednik komisije za ustavna vprašanja Edvard Kardelj, pa se vendarle lahko navedejo nekatere bistvene mo-

menti, ki bodo vsebovani v načrtu nove ustawe. Ti bi bili naslednji: — za razliko od vseh dosedanjih bo izhodišče nove ustawe človek — proizvajalec in njegov položaj v odnosih med proizvodnjo in delitvijo dohodka;

— nova ustava ne bo samo ustava države kot take, marveč tudi ustave samoupravljanja kot enotnega družbenega sistema;

— nova ustava bo pomembna vzpodbuda nadaljnemu razvoju socialističnih odnosov v duhu humanizma in demokratizma;

— Ljudska skupščina bo dobila še pomembnejšo vlogo v naši socialistični družbi in bo čimborj neposredno povezana s celotnim mehanizmom družbenega samoupravljanja;

— v skladu s spremembami v strukturi ljudskih skupščin se bo bistveno spremenil tudi celotni volilni sistem;

— razširil se bo pojem proizva-

jalca in spremenila struktura in sestav zbora proizvajalcev;

— komuna bo tisti faktor, ki bo reševal največje število vprašanj, s katerimi se človek srečuje v vsakodnevnu življenju;

— osebne pravice državljanu bodo izhajale iz celotnega sistema samoupravljanja, zlasti iz pravice človeka-proizvajalca, da upravlja s proizvodnjo in delitvijo dohodka;

— ojačena bo vloga Socialistične zveze delovnega ljudstva in preko nje vseh ostalih socialističnih sil in faktorjev.

Vzporedno s sestavljanjem načrta nove ustawe se dela tudi na načrtih cele vrste zakonov, ki bodo obdelali posamezna osnovna ustavna načela.

O vsebini naše nove ustawe pa bomo pisali v eni od prihodnjih števil, čim bo načrt ustawe dan v javno obravnavo.

D. M.

Nekaj misli ob novem pravilniku o delitvi osebnega dohodka

Ce si najprej ogledamo sam zahtevalo ogromno truda in študija, saj vsklajevanje nikoli ni enostavno. Po drugi strani pa nam mora biti jasno, da tako izvedena ocenitev le ni najboljša, ker je potegnila za seboj vse tiiste napake, ki smo jih delali takrat, ko so bile važne zgoj osnovne potnologična!, temveč govorimo sedaj o tem, da bomo dohodke delili mi, člani kolektiva.

Razumljivo je, da je takšna oblika, ko bodo pri delitvi sodelovali vsi člani kolektiva boljša od one, ko so odločali le voljeni člani samoupravnih organov. Seveda pa bo ta delitev uspešna le takrat, če bomo tudi vsi razumeli in poznali kako se deli celotni dohodek, kako čisti dohodek itd., in če bomo to delitev izvajali na osnovi nesoglasij in nesorazmerij med delovnimi mesti.

Ceprav je verjetno, da so bile nekatere pritožbe neosnovane ter so razmre postabale in zaostrike brez razloga, pa jih je vendarle bilo tudi nekaj, ki so prikazale in dokazale, da stanje le ni v popolnem ravnotežju. Ne bo torej odveč, če bi že v prihodnjem letu začeli bolj intenzivno delati tudi na tem vprašanju, če bi začeli iskati boljša in popolnejša merila,

kot sta osebna ocenitev in povprečni zasluzek.

Med takša — boljša in popolnejša — merila spada brez dvoma KATEGORIZACIJA DELOVNIH MEST, čeprav tudi primerjava med sedanjimi pravilniki o delitvi osebnih dohodkov iz sorodnih podjetij ne bi bila neumerna.

Kategorizacija ali razporeditev je namreč to, da se na osnovi določenih odločujočih faktorjev naredi odgovarjajoč razpored delovnih mest v nekem sektorju, ekonomski enoti ali podjetju. Razumljivo je, da je takih faktorjev lahko zelo veliko, posebno če bi šli preveč v podrobnosti. Za začetek bi bilo že dovolj, če bi izdelali to razdelitev na osnovi štirih skupin, in to:

1. POTREBNA STROKOVNOST:

Ta je lahko podana z ustrezno šolsko izobrazbo, s prakso ali pa s posebnimi, specifičnimi zahtevki, kot so: spretnost, samoiniciativnost, sposobnost prilagoditve itd.

2. ODGOVORNOST:

mišljena je odgovornost za delovna sredstva, za predmete dela, za organizacijo del in za varnost človeka na delu.

3. ZAHTEVNOST DELA: gre za to, če je potreben umski ali fizični napor, in v kakšni meri.

4. POGOJI DELA:

Z upoštevanjem teh faktorjev bi bili neki normativi delovnega mesta za normalni učinek, medtem ko bi bili osebni dohodek poedinca odvisen še od njegovega individualnega uspeha oziroma od uspeha ekonomske enote ali podjetja.

Jasno je, da tudi takša kategorizacija delovnih mest ni neko zadostno im popolno merilo. To naj bi bil le trdni in objektivni temelj, na katerem bi zgradili potrebne, dobro pripravljene in skrbno izdelane normative za produktivnost dela, za kvaliteto dela, za prihranek na materialu, za odnos do proizvajalnih sredstev itd., na osnovi katerih bi potem delili osebni dohodek. Kot rečeno, pa bi zahtevala kategorizacija delovnih mest veliko študija in objektivnosti ter določen čas, pa tudi veliko razumevanja in pravičnosti posameznika in kolektiva. Vseeno pa ne bo odveč, če upoštevamo njen izvedbo.

P. G.

Zaključki političnega aktiva

Peta seja političnega aktiva Sredi novembra je bila sklicana seja političnega aktiva, ki so ji prisostvovali: člani IOS, TK, ZKS, LMS in predstavniki samoupravnih organov ter uprave podjetja.

Na seji smo obravnavali predlog pravilnika o delitvi čistega dohodka in predloga pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Pripravljene postopke in predloge so tolmačili: Virnik Anton, dr. Dolžan Miro in Tomat Vili. Aktiv je zelo obširno razpravljal o podani tematiki in sprejel naslednje zaključke:

1. Obratna komisija ekonomske enote splošne uprave naj ponovno

pregleda kategorizacijo delovnih mest uslužbenec splošne uprave in uslužbenec po obratih ter jo vkladi s kategorizacijo delovnih mest proizvodnih obratov.

2. Ukinje se proizvodno ekonomske učinek na vseh delovnih mestih v ekonomske enoti splošne uprave, oziroma na vseh tistih delovnih mestih, kjer se ne dajo postaviti objektivna merila. Te zneske maj se vnese v obračunske postavke, pri čemer pa naj se ne upošteva načela, da se ne sme zaslužek v povprečju za nikogar zmanjšati.

3. Napravijo naj se predvideni izračuni izplačam osebnih do-

hodkov za leto 1962 in naredi primerjavo z letom 1961.

4. Predvideni povprečni osebni dohodki po ekonomske enotah naj se ponovno pregledajo in zmanjšajo v tistih ekonomske enotah, kjer je že na podlagi razprave UO in na podlagi razprave političnega aktiva ugotovljeno, da so osebni dohodki previški. Ker pa je vzporedno s tem višina rezervnega sklada osebnih dohodkov samo 8 milijonov din, je nujno, da se vsa nastala razlika pri ponovnem vsklajevanju prenese v ta sklad.

5. Dodatek za nočno delo naj se izloži iz skupne kvote, oziroma iz predvidenega povprečnega osebnega dohodka ekonomske enote in naj se prikaže ločeno.

6. Ekonomske enote naj ponovno pregledajo plane delovne sile za leto 1962 v primerjavi z letom 1961, pri čemer se plani za leto 1962 ne smejo povisiti, oziroma naj se zmanjšajo tam, kjer to dopušča predvidena rekonstrukcija.

7. Pred potrditvijo pravilnikov na CDS naj se analiza in pripravljalni postopek pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o osebnih dohodkih obravnavana na proizvodnih sestankih v ekonomske enotah in na obratnih delavskih svetih skupaj s sindikalnimi odbori ter osnovnimi organizacijami TK ZKS.

Kvaliteto ustvarja človek!

V zadnjem času se veliko govori o izrednem pomenu, ki ga ima kvaliteta izdelkov za splošni gospodarski uspeh podjetja. Tudi v tem časopisu je bilo v zadnjih številkah veliko napisanega o teh vprašanjih. Ce naj bo končni izdelek, v našem primeru tkanina, kvalitet, morajo biti kvalitetni, poleg surovin, tudi vsi polizdelki, to je prej in surovo blago.

Kvaliteti surovega blaga posvečajo n. pr. v tkalnici I veliko pozornost. Pri pregledu blaga ga pregledovalke sortirajo in označujejo kot kvaliteta I, kvaliteta II in kvaliteta III. Za I. kvaliteto je predvidena nagrada, za III. pa kazens. Za vsak komad III. kvalitete mora tkalka tudi podpisati report. Do tu je vse v redu. Težko pa je razumeti kako lahko pride do tega, da je neka tkalka izvedela konec meseca, da ima en komad III. kvalitete, čeprav ni bila nikoli na reportu. Ko se je pozanimala pri glavnem pregledovalki, pa je izvedela, da je tak komad res prišel s stroja št. toliko in toliko, da pa ne ve, ali je od tkalke na I. ali od one na II. izmeni. Ob tem se človek vpraša, ali za kvaliteto odgovarja stroj ali tkalka, če je zabeležen stroj, s katerega je komad prišel, ne pa tkalka, ki ga je stekala. Ce se je to zgodilo s komadom II. kvalitete, se potem to lahko dogaja še laže s komadi prve kvalitete, kjer raporta sploh ni. Sistem kontrole nad kvaliteto surovega blaga bi bil gotovo popolnejši in učinkovitejši, če bi poleg III. kvalitete sporočali tkalkam sproti ali v krajevih predsedkih tudi število komadov I. kvalitete in jih s tem vzpostabili k še boljšemu in vestnejšemu delu. Res je, da je vostenost osnovna dolžnost vsakega delavca, toda, kakor je umestna graja ali »raport« za slabo kvaliteto, tako, ali pa še bolje, bi bila umestna pohvala ali vsaj obvestilo za dobro opravljeno delo.

T. M.

Člani kolektiva so zasadili prve krampe in lopate na gradbišču samskega doma

Delo v filmski tiskarni ni niti lahko niti enostavno, poleg tega je pa še »mokro«. Na sliki: čiščenje šablon z vodo

ODS splošne uprave

Ze v zadnji številki smo sicer pisali, zakaj je bilo potrebno pred Novim letom izvoliti nov – skupni – obrtni delavski svet v tej ekonomski enoti, danes pa bi samo še obrazložili, kako je bilo s kandidatno listo in kdo je bil izvoljen.

Napačno je mnenje tistih, ki so na osnovi kandidatne liste zaključili, da je bilo predlaganih samo 19 kandidatov, torej toliko, kolikor jih je bilo treba izvoliti. Sindikalna odbora obeh splošnih uprav sta v povezavi s komiteji predlaga 21 kandidatov, vendar pa dva kandidata nista mogla sprejeti kandidature in zato jih je ostalo le 19. Za določitev novih, dodatnih pa ni bilo več časa, ker mora predlog viseti določen čas na oglašnici deska.

V nov ODS so bili izvoljeni naslednji člani:

- predsednik
- 1. Miloš Štempihar
- podpredsednik
- 2. Jože Petelin
- in člani:
- 3. Justi Pogačnik
- 4. Tomčka Tepina
- 5. Ančka Gorenc
- 6. Cilka Roš
- 7. Marta Bogataj
- 8. Stane Primožič

- 9. Jože Bregar
- 10. Anton Miklavčič
- 11. Rezka Savnik
- 12. Marinka Sorčan
- 13. Ivan Žirovnik
- 14. Miro Žen
- 15. Tončka Tekavec
- 16. Adolf Tramte
- 17. Franc Zagoričnik
- 18. Peter Gunčar
- 19. Krista Mrak

Na svoji prvi seji je ODS izvolil predsednika in podpredsednika in določil tudi članski sestav svojih komisij, in sicer:

- 1. Komisija za osebne dohodke: — Predsednik Anton Miklavčič, člani: Franc Remič, Janez Vraničar, Marija Stražnar, Justi Pogačnik.
- 2. Komisija za sklepanje in odpovedovanje del. razmerja: Predsednik Peter Gunčar, člani: Tepina Tomčka in Šemrov Miro.
- 3. Za stalnega člena skupne disciplinske komisije je bil določen Miro Žen.

Ob zaključku leta 1961

Dokaj pestro leto 1961 je za nami. Nisam namena, da bi písal rezultati, ki smo jih dosegli, saj so nam skoraj vsi poznani, temveč bi se dotalnili problemov, ki poleg tekočih nalog še čakajo na rešitev.

Stojimo vsekakor pred pomembnimi spremembami v našem kolektivu, na katere se že dalj časa pripravljamo. Tu mislim na to, da je podjetje v razmahu izvajanja rekonstrukcij, ki nam bodo marsikaj izboljšale in spremene, predvsem pa dvigale in izboljšale kvaliteto proizvodnje. S tem v zvezi je bil tudi predlagan skrajšan delovnik.

Cepav smo mislili na to, da bi začeli delati po skrajšanem de-

lavniku že z novim letom — smo morali to vsled nepredvidenih težav pri dobavah novih postrojenj preložiti do drugega četrletja. Tu se je kolektiv razumno odločil, ker smo trenutno zares v težkem položaju.

Na področju samoupravljanja smo napredovali, vendar moramo iti še naprej. Doseči moramo da bo vsak prizovalec, vsak član kolektiva sodeloval pri odločanju. To bomo dosegli takrat, ko bo tudi vsak član kolektiva znan očitno, koliko doprinaša skupnosti, koliko in na kakšen način se deli dohodek, kaj vpliva na njegovo višino, na višino osebnega dohodka itd. Mi smo sprejeli pravilnike o delitvi čistega dohodka,

osebnih dohodkov in še druge. Toda ni važno dejstvo, da so sprejeti — važno je, kako jih bodo izvajali, uporabljali. Izvajali pa jih bomo dobro takrat, ko bo z njimi seznanjen kar največ prizovalec, in takrat jih bomo tudi znali uporabljati.

Poleg utrjevanja samoupravljanja pa moramo še naprej razvijati čimpopolnejšo enotnost zdrženega podjetja. Nekatere prednosti zdrživosti so nam že dobro poznane, zato pa jih moramo pravilno izkoristiti, kar bo služilo v dobro kolektivu in družbi.

Ko stojimo na pragu 1962. leta, si ne bomo zaman izrekali najboljše želje, saj lahko upamo, da bomo že v letu 1962 delno poplačani za napore v zadnjem obdobju, ko smo se zagrizeno vrgli v rekonstrukcijo. V prihodnjih letih pa bodo pozitivne posledice še večje in pomembnejše.

Politične organizacije, z Žvezdo komunistov na čelu pa bodo moralne biti tisti subjektivni faktor, ki bo dajal ton in barvo temu delu v sami proizvodnji, kakor tudi pri dviganju standarda zaposlenih, pri razvijanju socialistične demokracije in pri oblikovanju idejne ravni članstva. Vse te probleme moramo osvetlit na bližnjih konferencah osnovnih organizacij Zvezde komunistov, kakor tudi na občnih zborih sindikalnih odborov ekonomskih enot. Realizirali pa jih bomo s pomočjo organov samoupravljanja. To je del njihove naloge oziroma vsebine njihovega dela v prihodnje in če jo bodo osvajali, se bomo še bolj približali cilju: popolno upravljanje proizvodnje po prizovalcih.

B. P.

nja. V koliko je bilo to potrebno ali ne, ne bomo ugotovljali, vendar pa lahko rečemo, da je bolj važno življenje, ki bi ga morda lahko rešili s krvjo tistega, ki je hotel dati, pa je ni mogel zaradi nekaj metrov preje, blaga ali česarkoli že. Za nekatere so torej metri važnejši kot življenje! Ali bi jim bili važnejši tudi takrat, če bi šlo za njihovo življenje?

Vsi našterti utemeljeni in ne-utemeljeni razlogi pa jasno govorijo, da bo treba v prihodnjem letu izvesti akcijo tako, da se jih bo pri organizaciji upoštevalo. Predvsem pa bo treba akcijo narediti kak mesec prej!

Izgleda, da odvzem krvi ljudi zelo pozivi ali pa jih je morda poživil kozarček konjaka. Karkoli že, pravico imajo, da so veseli in dobre volje

ZANIMIVO

Preberite!

11. decembra so odprli v Ljubljani veliko MODNO HIŠO, v kateri bo v prihodnje vsakdo lahko kupil raznovrstne izdelke tekstilnih, konfekcijskih in galerijskih podjetij. Svoje izdelke bo v tej trgovini prodajalo preko 30 podjetij, med katerimi je tudi naše.

Otvoritev je bila svečana, hiša je najmoderneje opremljena in ima celo premikajoči se trak, ki kupce popelje v nadstropje. Tudi prvi izdelki so bili lepi in okusni. Začetek je bil torej lep, kakšen pa bo uspeh, bomo šele videli. Če pa se bo ta novost obnesla takoj v drugih evropskih državah, potem lahko računamo na izreden uspeh te modne hiše.

V prvi polovici meseca januarja v prihodnjem letu bodo v podjetju konference osnovnih organizacij ZKS. Konference bodo morale predvsem analizirati razmere v svojih organizacijah z ozirom na referat, razprave in skele III. plenuma CK ZKJ.

V preteklem mesecu so odšli v zasluženi pokoj naši dolgoletni delavci, in to: SILVESTER KRALJ, strojni ključavničar; LOJZAK VODOPIVEC — vodja vzorčnega oddelka; FRANCISKA ALJANCIC — manipulant bom. preje; LJUDMILA ŠTIRN — tkalkar.

Vsem se zahvaljujemo za dolgoletno in vestno delo, s katerim so veliko doprineli k povečanju in izpopolnitvi podjetja. Želimo jim, da bi sedaj v miru preživeli še veliko lepih in zadovoljnih let.

Ali res ni mogoče drugače?

Vsakdanje delo in življenje v lektivu zato, ker ni nikogar, ki bi jih skušal odpraviti ali pa vsaj omiliti.

V nadaljevanju bom prikazal nekaj takih problemov, ki so bili, so in bodo aktualni verjetno tudi v prihodnje.

V našem podjetju imamo dve menzi. V njih člani lahko dobijo enolomčnico ali pa kosilo. Ta hrana je vedel takšna, da odgovarja le zdravemu človeku, nikakor pa ne bolniku, še posebno ne, če je bolan na želodcu. Tak človek na primer ne sme jesti niti svinjskega mesa, niti močno začinjenih jedil, niti nekaterih solat itd. Nesreča je v tem, da pa je (vsaj v menzah obrata I) skoraj vedno svinjinina, vse zelo začinjeno in slano in dostikrat prav tiste solate, ki jih bolnik ne sme jesti.

ZAKAJ SE NE BI MALO OZIRALI TUDI NA BOLNIKE, SAJ TO NE BI BILO TEŽKO. NAMESTO SVINJINE BI JIM LAHKO DALI GOVEJE MESO, ČE GARAVNO TISTI DAN NI BILO, PA BI GA MORDA NEKAJ KOSOV PRIHRANILI OD PREJSNJEGLA DNE, OSTALA JEDILA PA BI PAC NE PAPRICIRALI, POPRALI IN SOLILI TAKO MOČNO, IN ZADEVA BI BILA UREJENA BREZ VEČJEGA TRUDA IN IZDATKOV.

Enako je pri enolomčnicah, ki so dosta takšne, da jih bolnik ne sme zaužiti. MAR NE BI BILO MOGOČE NABAVITI TUJDI MALO MARMELADE, MAJNIH KOSCKOV MASLA, SADJE IN PODOBNO, DA BI SI ODGOVARJAJOCO ENOLONČNICO LAHKO PRIVOŠČILI TUDI BOLNIKI?

V našem podjetju je veliko ljudi, ki nimajo nikogar, razen sebe. Vzemimo, da tak človek zbolel in je primoran ležati doma. Ali je kdo v podjetju zadolžen, da v takih primerih prizadetemu nudi najnujnejšo pomoč na domu? Kako naj se tak bolnik pozdravi, če mora bolan iz postelje po mesu v mesto, po drva v dravnico itd? Kakšne občutke ima

tak bolnik in kako si razлага govorjenje, da pri nas skrbimo za človeka, mu pomagamo in podobno, če mu niti tedaj ne pomagamo, ko si sam ne more.

V podjetju so tudi člani, ki privojo sem in tja v veliko stisko, ko je ogroženo celo njih zdravje in obstoj. Nekateri morda niti ne vedo, da jim lahko da sindikalna podružnica podporo, če pa zanje prosijo pa se lahko zgodi, da je ne dobijo ker ni bilo nikogar, ki bi njihovo potrebo prikazal v pravi luči. Da velja nekako enako tudi za stanovanja, je jasno. Ce imaš koga, da se zate potegne in na merodajnih forumih prikaže potrebo, potem stanovanje pač dobiš, drugače pa je dostikrat vprašanje.

Se in še so taki problemi, ki bi jih lahko odpravili, če bi jih le zagrabilo na pravem koncu.

Lani smo veliko pisali o socijalni službi v podjetjih. Takrat smo na široko prikazali velik potmen te službe in tudi krog njene dejavnosti. Takrat smo napisali naslednje: CILJ TE SLUŽBE MODRA BITI — ZAGOTOVITI LJUDEM TAKE ODNOSE IN POGOJE, DA BODO BODO CUTILI OB VSAKEM KORAKU IN VSAKI TEZAVI RES PRAVO SOCIALISTIČNO IN HUMANO SKRB ZA CLOVEKA! ČE BOMO PRISLI TAKO DALEČ, DA BOMO S POMOCJO SOCIALNE SLUŽBE ZAGOTOVILI VSAKEMU ČLANU KOLEKTIVA IN SKUPNOSTI TAKSNE ŽIVLJENJSKE IN DELOVNE POGOJE, KI GA BO DO OHRANILI FIZIČNO IN PSIHICNO ZDRAVEGA, POREKLA DOŠEGLI TO KAR ŽELIMO.

Danes, ko je poteklo več kot leto dni pa se moramo vprašati: KAJ SMO V TEM CASU NAREDILI ZA NAŠEGA CLOVEKA? KJE SMO RAZMERE ŽE IZBOLJALI? KJE JIH SE BOMO? KAKŠNI SO ZBRANI PODATKI IN KAKSNOST JE STANJE VSEH TISTIH ČLANOV KOLEKTIVA. KI SO POTREBNI CELO NAŠE POMOČI? IN KONČNO — KAJ SMO NAREDILI, DA BI ODPRAVILI NAPAKE, POMANJKLJIVOSTI, KRIVICE IN PODOBNO?

ALI MORDA ŽE OBSTOJAJO PODATKI, KOLIKO JE BOLNIKOV V PODJETJU, KI SICER DELAJO, VENDAR ZAHTEVA NJIHOVO ZDRAVLJENJE DOLOČENO DIETO? ALI MORDA VEMO, KDO VSE BI BIL POTREBEN NAŠE POMOČI V SLUČAJU NJEGOVE BOLEZNINI? ALI JE KJE SEZNAM VSEH TISTIH, KI SE NAHAJajo V TEŽKEM POLOŽAJU? ALI KDO PO SOCIJALNEM POGLEDU PREGLEDA PROSNE PROSILCEV ZA PODPORE DA BI SE ZANJE LAHKO ZAVZEL, ČE JIM JE ODKLONJENA? ALI SE KDO ZAVZAME ZA MATER Z OTROKOM, KI STANUJE NEKJE V

(dalje na strani 8)

NAPREJ V BORBO... PRED 20 LETI...

Nova predilnica v Ajdovščini

Na Dan republike so svečano odprli novo predilnico v Ajdovščini v sklopu tamkajšnje tekstilne tovarne. Na predlog tovarša direktorja smo si tudi predlici ogledali ta obrat v začetku decembra.

Že lansko leto, ko smo bili na obisku v tem podjetju in je bila gradnja tega objekta v polnem razmahu, smo bili navdušeni nad velikimi in lepimi prostori. Sedaj, ko so popolnoma opremljeni in urejeni pa naredijo še lepsi vtič. Čeprav stroji niso novi, pa so preurejeni tako, da površni obiskovalec tega skoro ne opazi. Predvsem je opazno to, da so stroji zelo premišljeno in načrtno razmeščeni, in to tako, da je obratni transport čim bolj vsklajen in enostaven. To je posebnost tega obrata, ki si jo je vredno ogledati, istočasno pa je treba pripomniti, da imajo tudi najboljše pogoje, in sicer: stavba ni v nadstropjih, kar je velika prednost, in še zelo prostrana je.

Predilnica, ki ima okrog 20.000 vreten, se postavlja še s posebnostjo, in sicer so tamkajšnji strokovnjaki v sodelovanju z zveznim tekstilnim centrom za izobraževanje iz Kranja izučili ves kader kar na mestu samem — po sodobnih metodah — tako kot zahtevajo pogoji dela. To so izvedli v zelo kratkem času (okrog 2 meseca). Te nove predice, ki prej še nikoli niso niti videle tovarne, danes že delajo na okrog 840 vretenih. Pripomniti moram, da ti stroji nimajo pneumafila niti ne odplohovnih ventilatorjev. Omenil bi še, da so vsi zaposleni stari od 19 do 23 let, kar je zelo pozitivno, saj je pred njimi še mnogo delovnih let.

Stroji za to predilnico so bili kupljenci v Ameriki — istočasno kot naša česalnica in mikalkniki — in niso bili v najboljšem stanju, ko so prišli v Ajdovščino. Vodstvo obrata pa se je v tej situaciji znašlo in uspelo organizirati delo tako, da so v res rekordnem času vse usposobili za obratovanje.

Pri tem me preseneče, da so uspeli pritegniti k sodelovanju ne le vse delavce iz Ajdovščine, temveč celo s Primorske, vse od Postojne pa do Nove Gorice. Le-ti so jim v rekordnem času izvršili vsa naročila.

Ko smo odhajali iz Ajdovščine, smo sklenili, da bomo ta prijazen kolektiv še obiskali. Namesto zaključka pa jim želim še mnogo uspehov pri delu.

P. B.

Notranji transport na zeleni veji

Predilnico v Ajdovščini smo si jah in na delovni sili; in končno: ogleddali z namenom, da ugotovimo, kako imajo urejen notranji transport in katero podjetje jim ga je izdelalo. Videli smo, da imajo zelo sodobno in praktično urejene raznovrstne vozičke, ki so zelo solidno izdelani. Te vozičke izdelujejo v Postojni, pa smo se ob povratku tudi mi ustavili v omenjenem podjetju, kjer smo si lahko ogledali njihove izdelke.

Dva dni po našem obisku sta že prišla k nam dva predstavnika tega podjetja, ki sta ugotovila naše potrebe in zahteve, ki so specifične za vsak obrat. Skupno smo se stavili seznam, ki ga bomo skušali realizirati, seveda če bo dovolj sredstev na razpolago. Kerga pri tem za precejšnjo vsto, (5–7 milijonov din) bomo moralni zadevo dobro proučiti. Po površnih ocenah pa se bo ta, na video res velika vso, hitro amortizirala, ker se nam ne obeta samo veliko olajšanje pri delu, temveč bo tudi zajamčen prihranek na utenizili-

(nadaljevanje s strani 7)

NEMOGOČIH RAZMERAH? ALI JE... VELIKO JE SE TAKŠNIH VPRASANJ, KI ZAHTEVAJO ODGOVOR.

Za pol leta obstajajo obratni delavski svetki, pa vse do danes niso (vsaj ne v ODS splošne uprave) obravnavali niti enega teh vprašanj, še manj pa problema. MAR NAJ TO POMENI, DA TAKIH PROBLEMOV MED NAMI NI? ZAKAJ PA POMEMOHOLODIJO ZENE (IN CELO NOSEČE ZENE) OKOLI Z OBJOKANIMI OCMI? ZAKAJ SE NEKATERI PRITOZOJUJEJO, DA JIM HRANA V MENZI SKODUJE ALI PA SO LACNI, KER VSEGDA NE SMEJO

vorno malogo. Upam torej, da bo ta zadeva tudi pri nas končno uspešno rešena!

P. B.

Ali res ni mogoče drugače?

JESTI! ZAKAJ JE TOLIKO ZAKAJEV?

CE SO TAKI PROBLEMI — IN MI VEMO DA SO — POTEM SE JE TRÉBA Z NJIMI SPOPRIJETI, JIH JE TREBA ANALIZIRATI IN DATI V OBRAVNAVO KOLEKTIVU ALI PA ODS. KI ZASTOPA DOLOČENI DEL KOLEKTIVA! NI PA PRAVILNO NITI USPEŠNO, ČE KDO SKUSA VSE TE PROBLEME RESEVATI SAM, UPAJMO, DA SE BO V PRIHODNJE MALO MANJ GOVORILO O SKRBI, KI JO POSVECAMO ČLANOM KOLEKTIVA, VEC PA RESNICNO V TEM SMISLU NAREDILIO!

Gumčar P.

Kot politični aktivisti smo se kretali sami ali pa po dva skupaj. Dne 26. maja 1943 sem bil določen, da mobiliziram v Stražišču tovariša, ki je prišel iz nemške vojske na dopust.

Delo političnih aktivistov ni bilolahko, saj si bil vedno sam, oborožen pa le s pištole in bombo. Vedno so te čakale nepričakovane zasede, vendar smo imeli to prednost, da smo poznali teren pa smo se lahko izognili.

Tistega dne sem se torej napotil v popoldanskih urah iz Lavtarskega vrha proti Stražišču. V Stražišču sem prišel ob mraku. V dolini so me že čakali politični aktivisti. Dobil sem navodila in obvestila o gibaju sovražnika. Ker sem bil prepozen, sem prebil tisto noč in drugi dan v Stražišču na senu pri Hafnarju, po domače pri Cajnarju. Ta čas je minil brez sprememb. Ob 17. uri pa mi je Tone prišel povedat, da so pred Kovačem izstopili iz dveh avtobusov policisti in da jih vodi domači izdajalec B. K., ki je bil zaposlen pred vojno v našem podjetju. Tone mi je svetoval, naj bom previden. Ob 19. uri sem že vedel, kje so napravili zasede, vendar me ni skrbelo, ker sem poznal teren. Ura izvršitve se je bližala, zato sem se poslovil od gostiteljev in krenil v drugi konec Stražišča, po stranskih poteh. Pred domom TVD sem srečal prvega človeka, ki me je vprašal, kaj ga lomim v Stražišču pri belem dnevu. Kmalu sem bil pri hiši, v kateri bi me moral čakati omenjeni tovariš. Ko sem stopil v hišo, so se me prestrašili — verjetno se tega še spominjata Ivanka in Tončka — močne zaradi tega, ker sem imel v roki pištole, čeprav je bila prazna. Popravšal sem, kje je Francij. Odgovorili so mi, da zgoraj. Sel sem v njegovo stanovanje, pa ga nikjer niso bili. Uvidel sem, da se je skril. Ker je bila pot zmanj, sem takoj krenil nazaj na Lavtarski vrh. Izognil sem se nekaterim zasedam, ko zasiščim velik hrup. Bila je to zadnja zaseda, vendar nisem mogel naprej in sem se moral vrniti nazaj v Stražišče. Napotil sem se k Cajnarju, kar na staro mesto, kjer sem prebil prejšnjo noč. Zaradi teme sem najprej prevrnil v drvarnici samokolnico, ko sem pa plezal dalje po zloženih drveh, so se miše ta podrla. K sreči me niso slišali nepoklicani in sem komaj le srečno pripeljal do svojega mesta. Spomnil sem se, da je v bližini tudi luknja, kamor bi se v skrajnem primeru lahko skril, vendar sem se nanj spomnil prepozno, ker sem bil že v njej. Iz luknje sem lezel skoraj dve uri.

28. maja zvečer sem zvedel, da me pri znamenju čaka drug tovariš, ki želi prostovoljno v NOV. Spoznani znak je bila kukavica in žvižg pesmi na planincah. Kmalu se mi je predstavil in že sva krenila po svobodni poti proti Javorniku. Ne da bi kaj pazila sva prišla v Pševu. Ker pa z novincem nisem direktno šel v naše postojanke oziroma v naše hiše, sem šel kar naprej proti Javorniku. Tako sem šel mimo tovarišev, ki so me pri Martinovcu čakali, da bi me obvestili, maj ne hodim v Javornik, ker so v Javorniku že raztrganci. Noč je bila temna ko v rogu, kar že v Javorniku na koncu Končeve hiše začela kljuc: »Halt«. V začetku sem obstal, ker smo tudi mi ustavljeni s stoj, vendar sva s tovarjem kaj hitro spoznala, da so Svabi. Imela sva srečo, da je bila noč temna in da sva stala med hišo in vrtom. Primem ga za roko in hitro preko dvorišča v svo-

boni gozd. Za nama je pokalo, toda brez uspeha. Pobili so samo stekla na oknih pa nič drugega in naredili nekaj lukenj v zidovih, ki se še danes vidijo. Raztrganci so po hišah raznesli vest, da so dva ustrelili in da morata ležati nekje v bližini.

Ob prihodu na Lavtarski vrh me je že čakalo vabilo, naj se takoj javim v drugi četji Kranjskega batljona zaradi PK, ki so ga Vavocci aretilali 27. maja ponoči, ko je prišel domov. Druga četa je taborila za Mohorjem. Ne da bi počival, sem takoj krenil v drugo četo, čeprav je bila oddaljena od nas skoraj štiri ure. Po kratkem zasiščanju in dokazovanju je bil obsojen na smrt. Tako smo kazovali vse izdajalce, ki smo jih dobili.

Zivljenje v NOV ni bilo lahko, vendar smo vse težave prenašali lahko, ker smo trdno verjeli v končno zmago naše vojske in pravice.

F. Likozar

V boju proti okupatorju

Leto 1941 — prelomnica našega brezkrbnega življenja, prihod okupatorja! Naša mlada srca so onemela od gnusne in vsak za sebe je že premišljeval kaj in kako bi sabotiral in škodil okupatorju. Kmalu smo se začeli zbirati v male skupinice in vsaka je imela določeno nalogu. Ena je zbirala orožje, druga hrano, obutev, obliko in kar je bilo najvažnejše: zbirali smo najbolj korajne fante in jih pošljali v gozdove, med prve partizane. Vse smo jim prekrbeli, kar so potrebovali za prvo silo, in naši najboljši so odhajali drug za drugim počasi in skoraj neopazno, vendar so to le opazili domači izdajalci, ki jih na terenu ni manjkalo.

Italijani so zato v onemoglem besu poskušali razne načine, ki so se jih domislili v svojih puhlih glavah, da bi zaježili odhajanje ljudi v partizane. Februarja meseca leta 1942 smo zato kar čez noč dobili obroč bodeče žice okoli mesta Ljubljane. Mislimi so, da nas bodo ukrotili in s tem zaježili odhajanje ljudi v partizane, pa nas vendar niso mogli ustaviti. Povezali smo se pač vsak v svojem podjetju, kjer smo delali in počasi smo drug za drugim dobivali propustnice. Tako smo lahko hodili tisti, ki smo stanovali izven takozvanega »bloka« tudi domov. Sveda so bile nekatere propustnice izstavljene ilegalno, ker je bil že marsikdo od nas tako kompromitiran, da se ni smel pokazati na komisariat za propustnico. Na vseh dohodih v mesto so bile stražarnice in tam službujoči Italijani so nas temeljito pregledovali in spraševali »avete bombe«, mi smo se pa brezkrbno smejal in odkimaval z glavami, zraven pa govorili slovensko, da bomb nima, da pa imamo samo slovensko srce. Seveda so se tudi oni smeiali, ker počasi so se naučili nekaj slovenskih besed, vendar le premašo, da bi vse razumeli. Nam je zrasel pogum in kmalu smo pošljali čez »blok« vso literaturo, ki so jo tiskali večidel po skritih kleteh v mestu. Le-ta je bila dostopna meščanom, medtem ko so v bližnji okolici in najbližjih gozdovih bili brez najpotrebnije literature. Vse je bilo treba prenesti skrito ob telesu, in vsakikrat ko sem šla skozi blok, sem nekaj odnesla domov in od tu je šlo potem rednim potom naprej po terenu. Vsakodaj je bil točno informiran o kretanju in uspehih ter neuspehih. Kruto pa smo se zmotili, ker smo mislili, da je blok postavljen samo zaradi pošiljanja materiala in ljudi v gozdove. Kar naenkrat so se začele po mestu »racije«; zjutraj vstanemo, hočemo v službo in na večini vrativ stoji v vsaki hiši po edem ali pri večih hišah po več karabinerjev in ob sedmi uri zjutraj so se za-

čele temeljite preiskave po vseh hišah. Od kleti do podstrehe vse so pregledali, legitimirali vse ljudi in kdor se jim je zdel sumljiv, so ga stlačili v pokrite kamione ter odpeljali v vojašnice. Tam se je začelo prebiranje ljudi. Vsak zajeti Slovenec je moral skozi prostor, ki je bil zavešen s temno zaveso, zadaj pa je stal eden ali več izdajalcev, ki so takrat zbirali in odločali usodo ljudi. Nekatere so izpušljive, da so lahko odšli domov, druge so pa zadržali po par dni v vojašnicah in jih postopoma pošljali s transporti v internacijo, v razne kraje širok Italije. Tako so začeli žalostno pot interniranca — naši slovenski fantje. Italijani so pa pač mislili, da bodo tako onemogočili vse delo na terenu, da se bodo ljudje ustrašili in ne bodo upali še dalje delati za Osvobodilno fronto. Dosegli so pa ravno nasprotno: še bolj enotno, še bolj zbrano in prečiščeno smo delevali za OF! Pridobivali smo nove sošišljence, še bolj vneto smo zbirale raznini material, saj smo imeli na skrb še interniranca, ki niso imeli nikogar pošiljalci od kolektivne zaloge. Noben načok ni smel ostati brez paketa, čeprav so Italijani poskrbeli, da je bilo še to zelo malo. Vsak interniranec je smel mesečno dobiti samo en paket od kogarkoli, če je sprejel več paketov so jih pa zaplenili. Zalostno pa je bilo tudi to, da so iz paketov kradli vse, kar je bilo kaj vredno. Lahko si mislite, s kakšno skrbjo je bil praviljavš vsak tak paket, na vse mogoče načine smo skrivali razne listike — kjer smo sporočali novice od doma. Kadar smo dobili sporočilo, kaj so v paketu dobili, smo bili že zalostni, saj so Italijani največkrat pokradli iz paketa vse cigarete, čokolado in boljše bonbone. Vendari so bili interniranci še teh neizmerno veseli, saj je za marsikoga to predstavljalo rešitev življenja. Vse to je trajalo do septembra leta 1943, ko je Italija kapitulirala. Marsikdo se ej takrat oddahnihnil, vsi pa smo potihno upali, da bo kmalu konec vojne. Z veseljem smo pričakovali svoje drage iz internacije, toda po enem tednu ni bilo skoraj nobenega.

Dobili pa smo vest, da vse po vrsti odhajajo v partizane in postolaženi smo bili ob novici, ki smo jo prejeli na malem lističu. Največkrat so bili samo pozdravi in sporočilo, da so zdravi in da odhajajo k sorodnikom. Naša vojska se je tako krepila z novimi fanti. Naše delo pa je teklo normalno naprej, kljub neštetim zaprekam in težavam, vendar smo vse premagali, ker smo ljubili naše partizane.

C. Roš

ZENA in SDET

Moda v sliki in besedi

CEVLJI

Letos so prišli v moda drugačni čevlji, kot so bili do sedaj. Zadnji čas je, da se odločite za nov model.

a) Cevlji so lahko sive, beš ali česnjevo rdeče barve. Povsod ze-

je v tem, da je konica odsekana in da je peta izdelana iz narezane usnja. Taka peta je bolj obstojna kot ostale.

ke pete – do 8 cm. Krasni jih pašček, ki gre iz manjše strani noge proti notranji.

PLASCI:

a) Plašč je kombiniran s krznom. Rezan je v zvon. Ramena so znižana. Rokavi so široki, toda

c) Izrazito športni model predstavlja skica, ki pa ne pokaže pete. Peta naj bo iz narezanega usnja, masivnejša in največ 6 cm visoka. Usne mora biti grobo

če hočete slediti modi, pa tudi konica čevlja naj bo malo odsekana. Ce pa želite imeti tanko peto, mogoče celo višjo od šestih centimetrov potem tudi to ne bo nič napačnega. Glavna je kombinacija laka in usnja, ter oblika čevlja.

b) Model je precej ekskavantan, toda spomnite se, da so take čevlje nosile že naše mame. Edina razlika od predvojnih čevljev

obdelano, kimona ne sme biti gladika.

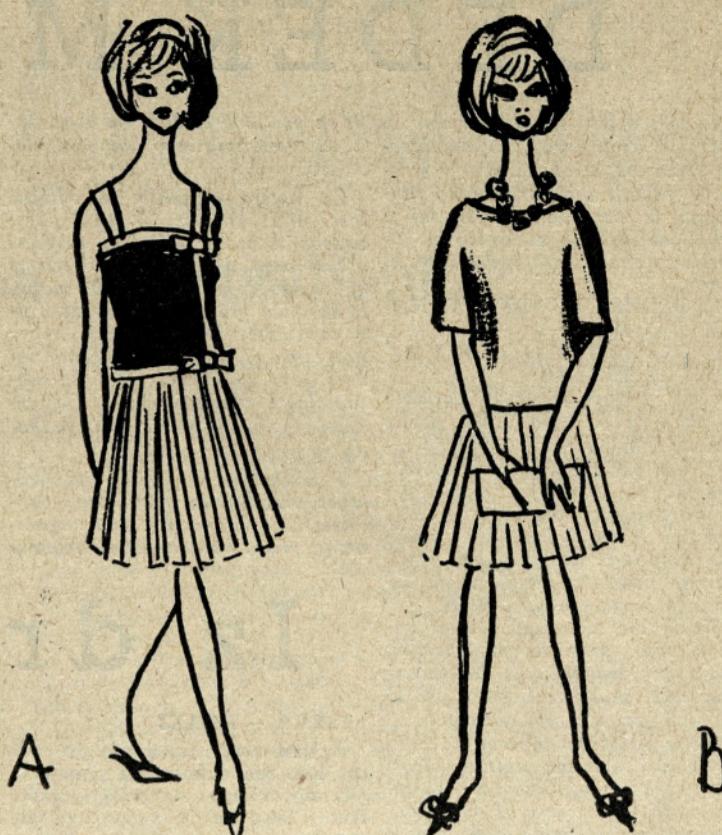
d) Večerni čevlji imajo za ma-

lenkost odsekano konico in viso-

ne pretirano.

b) Ker ovratnik ni v modi ga včasih zamenja šal, ki je na ramipet z broško in se spušča po

hrbtu. Plašč zapenjamamo pri strani. Krojen je navzven. Rokavi so spodaj malo širši.

c) Plašč je krojen rahlo na zvon. Rokavi so pri zapestju ožji. Prednji del poživilja zanimiv kraj.

d) Model je kot nalašč za mlade ženske, ki si še niso nabrali odvečnih kalorij. Život je podaljšan, ob takih je plašč prerezan in sprednji del je rahlo nadržan. Ovratnik je majhen in zaobljen. Rokavi so krajeni.

VEČERNE OBLEKE

Sedaj je čas, ko večkrat zahajate v gledališče ali opero. Vsak si pa samo za to priliko ne more privoščiti posebno obleko, ki je potem človek ne sme obleči tudi ob kakih drugi priliki. Mislim, da ti dve skici dovolj razločno kažeta, kaj bi rada povedala. Dekle, kaj se nimajo denarja, da bi si kupovale drage večerne oble-

ke, bi zelo pristojali takim modelim. Lepo plisirano krilo in bluzica z izrezom bo prav tako lepa kot večerne obleke.

a) Bluzo je lahko iz žameta in obrobljena z istobarvno svilo ali pa obratno. Krojena je rahlo po obliku telesa.

b) Bluzo je iz tankega volmenega blaga. Krojena je kimono brez všitkov in rahlo po liniji telesa. Rokavi segajo do komolca.

J. J.

Na fotografijah (one druge so črtane risbel) imate: dva predpasnika, nekaj ženskih pižam in spalnih srajc in moderno moško suknjo. Razen moške suklene si lahko vse drugo napravite (ali pa daste delati) iz našega blaga, kar je poceni, pa tudi lepo. Upamo, da vam z modo ustrežemo, če pa ne pa nam sporočite na listku papirja kaj želite, da vam bomo lahko naredili po želji.

Urednik

Kje in kako silvestrovati?

Ceprav bodo nasveti v tem članku za večino že prepozni (štrelka bo izšla le nekaj dni pred Novim letom!), jih bomo vendar objavili, ker bodo nekaterim le pomagali iz zagate in nerazpoloženja, drugim pa bodo služili za pribordanja leta.

Pravzaprav imamo največkrat dvoje vrst ljudi oziroma imajo ti ljude dva vidnejša načina silvestrovanja, in sicer: eni smatrajo, da ni mogoče učinkovito, lepo in primerno silvestrovati, če nimajo

prekrasnih oblek, če niso v najlepšem in najmodernejšem lokalnu, če niso v izbrani družbi, če dovolj ne zapravijo, se ne napijejo, razgrajajo in tako dalje. Drugi pa smatrajo, da je že dovolj, če imajo malo bolj svečano večerjo, če se obdarujejo, spijejo kakšno kavico, malo pokramljajo in obudijo spomine, nato pa z zavestjo, da niso imeli nepotrebnih stroškov odidejo spat, zdraviti, trezni in spočiti.

Kateri imajo prav bbs bbs bbs po svoje, vse pa niti eni niti drugi! In zakaj? Pa premislimo!

Zakaj žrtvovati eno mesečno plačo zgolj za en večer? Zakaj iskati vse najdražje, če se človek lahko zabava še bolje in laže tam, kjer ni takšna eleganca, kjer ni pretirane finese, pretiranih zahtev po lepem vedenju, pretiranih mnogo drugih pogojev in razmer, ki ovinajo zdravega človeka, da se ne more in ne sme sprostiti, uživati, se zabavati itd. Mar ni mnogo lepše in bolj začeleno, če ti ni treba paziti na dragoceno obleko, če ti ni treba paziti na vsako besedo in gesto, če se lahko (seveda v okviru dovoljenega) sprosti, če si lahko srečen in brez skrbi v družbi sebi enakovrednih, enakopravnih ne le po žepu in obleki, temveč tudi po samem življenju, botnjih, gledanjih in podobno. Za take zabave in silvestrovanje pa so primerni prostori povsod, le poiskati jih je treba. Pri vsem tem pa vam pozneje ne bo treba skrbeti, kje dobiti denar za hrano, stanovanje in druge potrebe, denar, ki vam ga je pozrla čudovita in prekrasna obleka, ki bo takrat mrta ležala v omari. Predno greste v tako skrajnost je potrebno, da premislite, koliko res lahko žrtvujete, da zaradi tega ne bo prikrašana vaša družina, njeno zdravje in življenje.

Pri vsem tem pa imam še eno pripombo, in sicer, da smo Slovenci pač takšni, da nam mnogo bolj ugaja preprosta, enostavna in ljubka obleka, kot pa dragocena žara, v katere izgleda Slovenka tako, kot vrabček okičen s pavovim perjem! Slovenci pač nismo niti Amerikanci niti Italijani ali Francisci.

Nepravilno pa je tudi silvestrovati tistih, ki so samo doma. Res je sicer, da lahko s tem nekaj prihranijo, res pa je tudi, da si človek včasih mora privoščiti malo veselja in razvedrila, posebno tisti možje in žene, ki drugače vse dni garažajo in se trudijo za otroke in z otroki. Vsak človek si želi razvedrilo, vsak človek ima do njega tudi pravico! Če pa je tako, potem je tak primeren trenutek prav silvestrovo, ko se vse zabava, in ko je zato nešteto prilik tudi za tiste, ki skozi vse leto ne hodijo niti na zabave, v slastičarne in kavarne niti na izlete, sprehepite itd. Z dobro večerjo in z nekaj lepimi besedami se namreč še združka ne da poplačati ves trud pridne žene niti pridnega moža, in tudi ne utešiti želja enega ali drugega po vsem enkratni zabavi v letu. Pač ne moremo mimo tega, da je človek le človek, da ima svoje zahteve, in želje, mimo katerih ne more brez posledic, če se mu vsaj tu in tam ne izpolnijo. Te posledice pa so lahko zelo težke in tudi usodne.

Torej! Niti ena niti druga pot ni dobra in povsem pravilna, ker ima vsaka dobre in slabe strani. Če pa bomo dovolj pametni, nam ne bo težko najti srednjo pot, ki bo najboljša in tudi najuspešnejša. Vazno je le, da nismo preveč zahtevni, preveč trmasti ali pa čudaški!

(nadaljevanje na strani 10)

DEDEK MRAZ

Iz leta v leto se pogovarjamo in kregamo okoli tega, kdo naj izvede obdaritev otrok za dedka Mraza. Vprašanje nikakor ni tako enostavno, še manj pa odgovor, saj je veliko objektivnih razlogov, ki govorijo za eno ali drugo varianto, ki sta:

1. OBDARITEV OTROK NAŠIH DELAVEV,

2. OBDARITEV OTROK V ŠOAH IN VRTCIH.

SZDL zagovarja drugo varianto in trdi, da bi tako dobili darila tudi tisti, ki jih sedaj ne dobijo nikjer, ker pač njihovi očetje in matere niso v podjetjih. Pravijo, naj bi gospodarske organizacije dale sredstva tistim šolam, kjer imajo patronat, le-te pa bi potem organizirale novoletne proslave za samo šolo in za ves njen okoliš.

Sindikalne organizacije sicer nacelno niso proti takšni izvedbi, imajo pa vendar tudi objektivne pomisleke, in sicer: sredstva, ki bi jih dali za splošno obdaritev so sredstva delavcev tovarne in zato so delavci oziroma njihovi otroci vsaj enako upravičeni na darila kot ostali. V primeru pa, če se delavci vozijo iz oddaljenih krajev (in pri nas jih je zelo veliko takih!), potem je razumljivo, da njihovi otroci take obdaritve ne bi bili deležni. Mar se vsi prizadeti ne bi upravičeno razburjali? Enako si človek težko predstavlja, da bi predloski otroci dobili darila v šolah, še manj pa, da bi jih dobili v vrtcih, če v vrtcu sploh ne bodojo. Kdo bi nadalje lahko zajamčil, da bodo šole zares vsa namenjena sredstva porabile v pravamen? Vsi dobro vemo, da jih ne bi za kaj nepravilnega, vsi pa tudi vemo, da bi marsikatera šola nabavila tudi kakšne športne rezerve (žoge, smuči, in podobno), ki jih nujno rabijo in za katere drugače nimajo sredstev; nekatere bi si mogoče kupile tudi radioaparate ali celo televizorje. Jasno je, da sindikati tovarni sredstev za ta-

ke in podobne namene ne bodo dali, saj govorimo le o novoletni obdaritvi.

Za katero varianto se odločiti torej ni labko reči, še težja pa je zadeva zato, ker SZDL ni naredila nikakršnega programa, po katerem bi zadovoljili in ki bi morda le zajamčil pravilnost in uspeh druge variante. Dokler torej takega programa ni, pa smatrajo člani sindikata v podjetjih, da je še najpravilnejše obdariti otroke lastnih delavcev, ker je to zanje vzpodbuda za vestnejše delo.

V kolikor pa bo SZDL svojo zamisel pravilno in pravočasno razpolmačila, ozioroma bo samo organizacijo prikazala z dobro obdelanim

programom, takrat verjetno tudi izvedba njene zamisli ne bo več problematična.

Naš sindikat bo torej letos obdaril ponovno otroke naših delavcev, vse težko bolne, vojake in nočne čuvaje, namenil pa bo tudi nekaj sredstev za vrtce in seveda tudi šolam, kjer ima patronat naše podjetje.

Prepričani smo, da bomo tako svoje obveznosti dobro izpolnili, člani kolektiva pa boste verjetno tudi zadovoljni.

Na srce bi vam pa položili še to, da bodite pošteni vsi in izročite darila vašim malčkom, da se bodo lahko veselili!

G. P.

Strelci so sedaj brez prostorov.

Iz drugih kolektivov

ISKRA – KRANJ

V tem podjetju imajo že več kot leto dni ekonomiske enote, ki jih upravljajo obratni delavski svetni. Tako se je z uvedbo teh samoupravnih organov znatno razširil krog delavcev, ki so sedaj neposredno udeleženi pri upravljanju tovarne. Ta krog se je še povečal z uvedbo raznih komisij v ekonomskih enotah.

Da bi v začetku ne bili vsi novno vključeni v družbeno samoupravljanje brez izkušenj, so za vse priredili seminarje, na katerih so jim posredovali osnove proizvodnje, gospodarjenja, njihove pravice, dolžnosti, kadrovske politike in podobno. Tako so se lahko uspešno lotili dela v omenjenih organih.

Razumljivo pa je, da se zaradi hitrega tempa proizvodnje in zaradi stalno spreminjačočih se razmer, zahtev, problemov itd., pojavitajo vprašanja, problemi in težave, na katera ODS več ne znajo pravilno odgovarjati, jih ne znajo odstra-

niti ali odpraviti. Zato so sklenili, novanja in gospodinjstva. Tovarna INDUPLATI začala trgovino s posteljnim in namiznim perilom, s tiskanimi zavesami, s pregrinjali za postelje, z blagom za žimnice, za okenska zagrinjala, z metrskim platnom in polplatnom.

Tovarna dekorativnih tkanin pa dobavlja pohištveno blago, posteljna pregrinjala, prte, frotirke, zavesi in drugo dekorativno blago. Novost trgovine je tudi v

tem, da imajo posebno svetovalko, ki gre tudi na dom, da si ogleda razmere in da potem lahko bolje svetuje.

Prej ali slej bo taka prodajalna postala potrebna tudi našemu podjetju, če bomo hoteli hitreje in bolje prodajati naše izdelke, posebno pa konfekcijo, ki jo bomo začeli že v prihodnjem letu izdelovati v večjih količinah.

Kegljači in šahisti

KEGLJACI SO SE POMERILI MED SEBOJ

V soboto, 16. decembra, je bilo izvedeno, tako kot prejšnja leta, prvenstvo v kegljanju, to pot se v okviru bivšega podjetja »Tiskanina«. Udeležba je bila precej slabša kot lansko leto (prvenstvo se je udeležilo le 20 članov), pa tudi rezultati so bili slabši, saj je edino Cadež Cvetka presegla znamko 400 kegljev in s tem tudi presegla prvo mesto. Do petega mesta so se zvrstili še Ramovš Tone, Šuster Matija, Engelmann Stane in Rogelj Janez.

Po opravljenem tekmovanju je bila majhna svečanost z razglasitvijo rezultatov in to skupaj za kegljače in šahiste, ki so tega dne tudi končali svoj turnir. Za oboje je sindikalna podružnica pravila lepe praktične nagrade.

Z združitvijo podjetij »Tiskanina« in »Inteksi« se bo kegljačka ekipa močno okreplila, saj je v obratu II. precej kegljačev, med njimi tudi nekaj vrhunskih. Prihodnjo prvenstvo bo tako lahko dosti močnejše in tudi kvalitetnejše kot je bilo letošnje.

T. M.

NASI SAHISTI SO POSTALI IZREDNO AKTIVNI

Sredi novembra je igral v Ljubljani mednarodni mojster Bruno Parma simultano proti tekstilcem. Na tej simultanki sta igrala tudi dva člana – mladinca – kolektiva, in sicer: Jože Praprotnik, ki je igro dobil in Janez Ravnik, ki je remiziral.

To je vsekakor velik uspeh mladih šahistov našega podjetja.

EKIPNI BRZOTURNIR

V počastitev Dneva republike je bil tudi letos izveden tradicionalni moštveni brzoturnir. Organizator je bil lanskoletni zmagovalec Planika.

Sodelovalo je devet ekip. Prvo mesto je zasedla ekipa našega podjetja, drugo Planika, tretje Svoboda Stražišče itd. Naša ekipa je dobila prehodni pokal, člani ekip pa še praktično nagrado, ki jo je podarila ekipa Planike zmagovalni ekipi.

BRZOTURNIR ZA POSAMEZNIKE

Na tem turnirju, ki je bil tudi posvečen 29. novembru, je igral naš mladinec tov. Franc Skrab (tiskar) in zasedel častno prvo mesto.

Vsem zmagovalcem lepo čestitamo in jim želimo še nadaljnji uspehi.

V podjetju je bil sredi decembra turnir za prvenstvo podjetja v tem letu, vendar še do oddaje materiala ni bil zaključen in bomo rezultate objavili v prihodnji številki!

Ob tej priložnosti bi morda povabili tudi vse tiste člane kolektiva, ki radi igrajo šah, naj se vpišejo v našo sekcijo, kjer se bodo lahko prijetno razvedrili, tekmovali in podobno.

ZAHVALE

Leta 1960 se je težje ponesrečil naš delavec tovarni Anton Sajovic. Tov. Sajovic je bil dalj časa v bolnici in potem doma, sedaj pa si je toliko opogumil, da zopet dela. Poprosil je, naj se v njegovem imenu zahvalimo vsem, ki so mu kakorkoli pomagali v času bolezni, predvsem pa se zahvaljuje za pomoč sindikalni organizaciji in ZB ter članom HTZ.

Zahvaljuje se tudi Marjia Janžekovič, tkalka iz obrata I. Zahvaljuje se sindikalni podružnici za izkazano pomoč ob smrti njenega moža.

Kmalu nova belilnica

Ze pred časom smo v našem listu na kratko opisali novo belilnico, ki jo dobri obrat I in vse prednosti, ki jih bo ta nova pridobitev prinesla našemu kolektivu.

Sredi novembra smo pričeli z montažo. Z ozirom na precej obsežna dela, ki jih je treba opraviti, bo montaža trajala predvidoma do sredine februarja, nakar bomo pričeli poskusno obravnavati. Računamo, da bo koncem marca nova belilnica že polno obravnavala, če le ne bo kakih nepredvidenih težav. Prej bo namreč treba rešiti še cel kup problemov, in to:

– transport surovega blaga iz skladišča surovega blaga v belilnico,

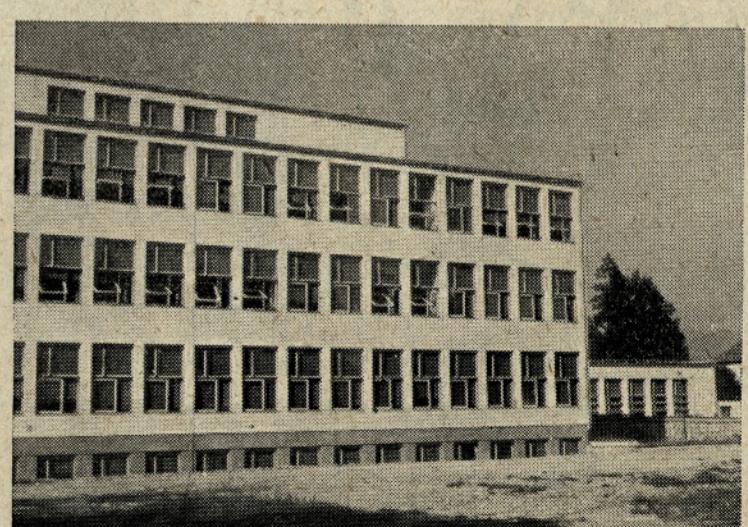
– transport beljenega blaga iz belilnice v plemenitilnico,

– začeti z montažo smodilnega stroja,

– oskrbeti pravočasen in zadosten dovoz kemikalij v naše podjetje,

– zgraditi skladišče za shranjevanje teh kemikalij in

– predvsem rešiti vso tehnološko problematiko, saj z novo navoro prehajamo na nov, pri nas še zelo slabo poznan način beljenja.

Sola na Planini, za katero smo dali prispevek

KJE TOREJ SILVESTROVATI?

(nadaljevanje s strani 9)

Nekateri bodo morda praznovali v mestu Kranju, kjer je silvestrovanje kar primerno in tudi prijetno, drugi bodo morda šli na Jezersko, na Bled, Bohinj ali pa kam v hribe (v kako kočo), kjer je vzdružje še lepše in bolj domače, nekateri pa bodo praznovali kar doma, v krogu svojih prijateljev in znancev, če pač nimajo možnosti, da bi prepustili skrb za otroke in bolnike drugim. Nikakor pa ni dobro niti pošteno, se enostavno zapreti in preživeti ta večer sam, kot vse ostale v letu.

Peter Gunčar

F. I.

**Ob dnevu
Jugoslovanske armade
iskreno čestitamo vsem
njenim pripadnikom**
Kolektiv

Pravilna rešitev križanke 29. november - Izžrebani so bili!

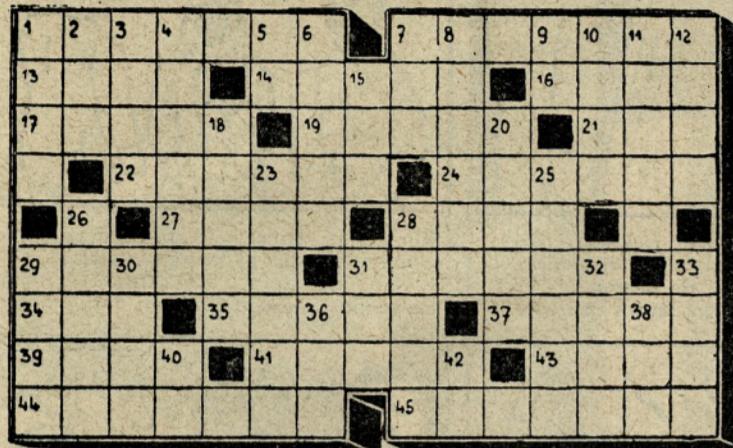
Vodoravno: Sutjeska, Tito, oprava, kretpon, dreta, steza, Nama, slika, KP, Iva, stava, por, ka, otava, kozje, trava, nomad, soline, bolero, stas, Karbonar.

Tokrat smo dobili skoraj dve sto rešitev, vendar jih je bilo več nepravilnih.

POZOR! PONOVNO SPOROCAMO VSEM, KI ODDAJAJO KRIZANGE, NAJ JIH ODDAJAJO BREZ KUVERT, OPREMLJENE LE Z NJIHOVIM IMENOM IN OBRAZOM! VSE RESITVE, KI JIH BOMO DOBILI V KUVERTAH (razen tistih, ki pridejo po pošti!) BOMO VRGLI STRAN! IZZREBANI SO BILI:

1. 1500 din Rozi Bido - konfekcija; 2. 1.200 din Marjan Kalan - štipendist Mavčiče 65; 3. 1.000 din Katarina Jereb - o. I.; 4. 750 din Milka Urbanc - o. II; 5. 600 din Jožica Potočnik - šivalnica; 6. 500 din Milka Brajnik - tkalnica I; 7. 400 din Marija Kozamernik - tkalnica I; 8. 300 din Anica Ječnik o. II.

Nagradno: Križanka - enačba - sestavljenka

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. luka, pristanišče, 7. vrsta sadeža, 13. tovarna barv v Celju, 14. francoški impresionistični slikar (Edouard), 16. angleški plemiški naslov, 17. indijanska trofeja, 19. najznamenitejši francoški skladatelj pozne romantike (Georges, opera »Carmen«), 21. kratica letos razpadle azijsko-afriške države, 22. trša lepenka, 24. ravnina, nižina, 27. fizikalna enota za pritisk, 28. vrh glave, 29. radijska emisija, 31. italijansko pristanišče ob Jadranskem morju, 34. katran, 35. gora pri Beogradu z mavzolejem Neznanega junaka, 37. ime turškega reformatorja Ataturka, ki je s svojim reformatorskim delom po prvi svetovni vojni moderniziral Turčijo, 39. obmonska tovarna živil, 41. nadzorniki javnih zgradb v starem Rimu, 43. alkoholna pijača, 44. vojašnica, 45. prebitek, relikt.

Navpično: 1. lovška priprava,

NAGRADNA SESTAVLJALNICA

Pločke s črkami preloži iz prvega v drugi lik, ki jih imajo isto obliko in lego. V pomoč je nekaj črk že vpisanih. V drugem liku boš v vseh vodoravnih vrstah bral naše vočilo ob novoletnih praznikih.

POZOR!

Rešitve oddajte najkasneje do 8. januarja, in sicer vse tri. Kdor ne bo poslal vseh treh rešitev, ne bo mogel tekmovati za vse nagrade! Za križanko lahko napišete kar vodoravne besede, za sestavljenko pa vočilo, enako tudi besedilo enačbe! Ni torej potrebno, da izrezujete in kvirate časopis!

Urednik

Ja, Janez, kaj ga pa biksaš na sejah uredniškega odbora? «Jaz? Nisem bil na tisti seji, veš!»

starih Slovanov, 10. vinska trta, 11. koristna domača žival, 12. mejna reka med Nemčijo in Poljsko, 15. starinsko mestece v severni Dalmaciji, 18. vrsta kavnega nadomestka, 20. reka v vzhodni Srbiji, pritok Donave, 23. psevdonim neznanega pisatelja romanov z močnim socialnim poudarkom (»Mrtavska ladja«), 25. mesto v jugozahodni Svici, kjer je bilo med dvema svetovnima vojnoma središče Zveze narodov, 26. glavno sovjetsko pristanšče ob Črnomorju, 28. klada za sekanje drva, 29. del celine, obdan z vseh strani z vodo, 30. športno oblačilo, 31. arabsko moško ime, 32. kemični produkt, ki nastane z zamenjavo vodikovih atomov v amonijaku z ogljikovimi radikali, 33. velika stanovanjska zgradba, 36. ime italijanske pesnice Negri, 38. dalmatinško žensko ime, 40. nota iz solmizacije, 42. začetnici imena in priimka ruskega skladatelja, ki živi v Ameriki in je nedavno gostoval v Jugoslaviji.

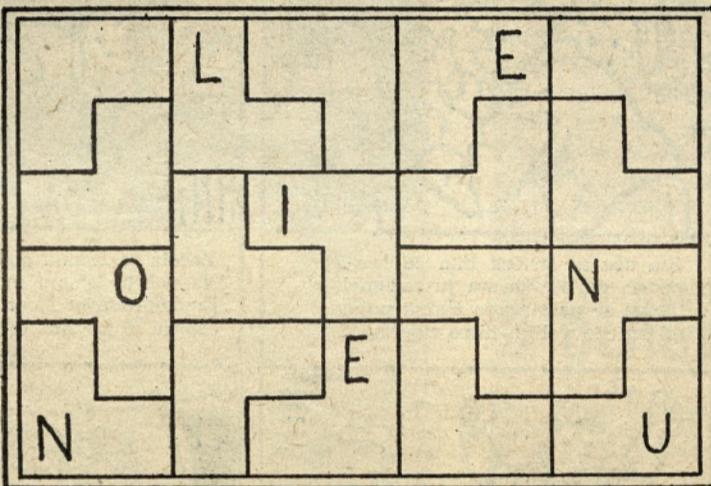
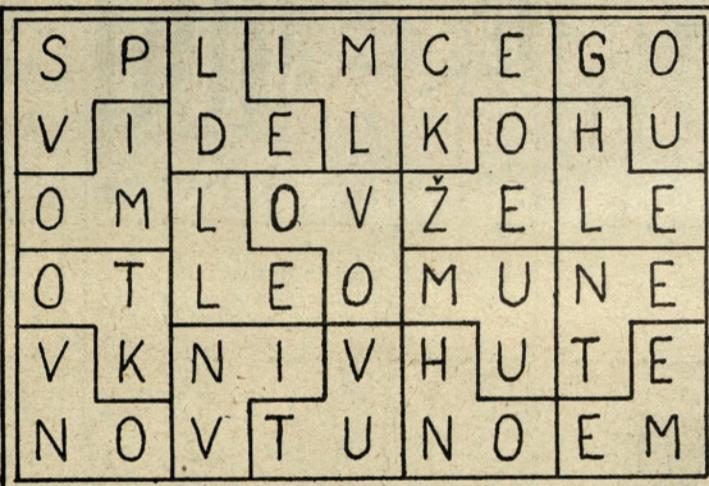
ENAČBA

Enačba spada sicer med zahtevnejše uganke, vendar današnja enačba ni tako težka, da je z malo več truda in iznajdljivosti ne bi uspeli rešiti. Torej le pogumno na delo! Rešiti pa jo morate takole: Končna misel, ki nam jo da pravilna rešitev enačbe, je sestavljena iz posameznih delov besed, kot to zahteva znaki v enačbi. Primer: Enačba s končno rešitvijo TEKSTILEC je naslednja: a + (b - c) + (d - e) = X. Opisi za posamezne znake so: a = besedilo, b = človek, ki ne deluje javno, c = prebivalec Galije, d = številko izražena vrednost blaga, e = glavni števnik. Rešitev enačbe dobij s seštevanjem in odštevanjem posameznih delov besed: TEKST + ILE (GALEC) + C (ENA). Današnja enačba pa je takša:

$$(a - b) + (c - d) + (e - f) + g + h + i + j + k + (l - m) + (n - o) + (p - r) + s + (t - u) + (v - z) + (A - C) = X$$

Opisi za posamezne znaake so naslednji:

a = diferenca, b = gorata pokrajina v Hrvatski, c = temeljni zakon države, d = vrsta igre na srečo, e = policija, f = najprometnejša zagrebška ulica, g = kapitan podmornice v romanu Julesa Verne »Dvajset tisoč milj pod morjem«, h = kvartaški izraz, i = kotlina, dolina, j = japonska igra, podobna šahu, k = vas pod Krimom pri Ljubljani, l = moderna navigacijska naprava, m = poklon, darilo, n = glavno mesto najmanjše balkanske države, o = telešna poškodb, p = dovoljenje v potnem listu za prehod čez mejo, r = iznajdba, s = trata, travnik, t = osnovna merska vrednost, u = glasbena označka, v = bela kovina, najboljši prevodnik toplice in električne, z = veletok v Španiji, A = velika država na severu Severne Amerike (originalno), B = up, upanje, X = neka misel.

Danes sem pa žalosten in jezen, in sicer zato, ker mi je urednik odobril le dve strani rokopis. Pravi, da bo tokrat šaljivega že tako dovolj in zato ni potrebno, da bi še jaz nagobčal kot doslej. Jaz sem se sicer razburil in se skliceval na enakopravnost, vendar izgleda, da tudi urednik ni pravičen do vsakogar. Kaj hočemo, danes so ljudje pač takšni, da vidijo in pomagajo le tistim, ki so jim pri srcu, za ostale pa se ne zmenijo, pa čeprav se jim godi krvica. Je že tako na tem pokvarjenem svetu, da moraš imeti ustrezni kisih, če hočeš dobro voziti in živeti ali pa moraš tu in tam kam zlesti, pa ti sreča tudi ostane zvesta. Skoda, da vsak takega načina ne zmori, saj bi bili potem nekateri v izredno težkem položaju, ker bi morali najti zopet kak drug način za pravično ocenjevanje.

Pa naj bo dovolj o meni in bom raje opisal oziroma povedal o velikem dogodku, ki smo mu prisostvovali v prvi polo-

vici tega meseca. V podjetju smo namreč imeli cirkus. Da, da, čisto pravi cirkus, in sicer je bila predstava zanimiva, težko izvedljiva in izredno pestra. Od vseh izvajanj je bila najbolj zanimiva igra s točkami. Tu so člani nastopili v skupinah, in sicer so tako spremeno metalni točki sem in tja po gledalcih, da jih je bilo užitek gledati. Skoda je bila le v tem, da so nekateri od gledalcev imeli bolj slabe prostore, namreč bolj zadaj, in zato seveda niso bili deležni točk v toliki meri kot drugi. Čeprav sem bil bolj zadaj in sem bil z njim zadovoljen pa je ne bi rad videl še enkrat!

Sedaj pa na hitro še malo o obratih, in sicer bi se tokrat ustavil kar v predilnici I. Tam imajo namreč uro, ki že dolgo prehiteva za 10 minut. Sedaj se je pa noben ne upa pravilno nastaviti, ker bi bil potem on in vsi na njegovi izmeni prikrajšani za 10 minut oziroma bi morali vsi skupaj 10 minut potegniti. Lepo, zares lepo je, če ima človek takšne prijatelje, ki mu želijo hudo in slabo. Zanima me pa vendar, kako bodo zadevo rešili, ker so na vseh izmenah tako prijateljski in uvidljivi. Morda ne bi bilo napačno, če bi jo vsaka izmena potisnila za sekundo nazaj. Tako bi v 600 dneh vendar prišli zopet na pravi čas. Morda pa ODS o tem še nič ne ve? Ne bo napačno, če sprejme ustrezni sklep, pazi pa naj, da zanjam ne izve upravni odbor, ker mu ga bo zanesljivo spremenil.

Zadnjič sem letel tudi malo nad obratom II. Prišel sem ravno prav, da mi je neki tovarš pokazal vse razstrgane zavitke, v katerih

so pripeljali italijansko prejo iz obrata I v obrat II, »Kar poglej,« mi je rekel, »kako tam grdo nakanclajo! Potem imamo pri nas težave z razkladanjem.« Pa sem pogledal in videl, da so ovitki zares raztrgani, videl sem pa tudi, da imajo zares težave z razkladanjem, saj je ležalo vse polno preje pod tovornjakom, na tleh. Izgleda, da v obratu I trgajo ovitke, v obratu II pa barvajo prejo na tleh že kar pred skladisčem.

Skoraj bi pozabil omeniti, da so tudi člani našega podjetja udeležili vsespolnega pretepa v Ljubljani, in sicer so se tepli za Fičkote. Baje bodo Fičkoti sedaj dražji. Jaz bi se pa zelo rad še od srca nasmejal, in morda se bom, če bodo Fičkote pocenili. No, to sem povedal kar mimogrede, saj drugače ni zanimivo, ker rastejo Fičkoti v našem podjetju kot gobe po krepkem dežju in na močnem soncu. Sicer pa, zakaj pa ne, če je možno! Jaz bom pa sedaj začel »šparati« za kolo, ker mislim iti leta 1965 na izlet.

Tako vidite dragi moji, sedaj pa moram kar komčati. Sem sicer imel še več napisanega, pa sem moral kar stran vreči, ker je tako zahteval uredniški odbor. Od danes naprej pa bodo verjetno tudi mene stran vrgli, ker imajo sedaj težave s prebavo in ne morejo pojesti tudi tistih dobrot, ki jih je treba malo bolj pozvečati. Kaj hočete, je že tako na tem žalostnem svetu.

Torej lep pozdrav in prijetno silvestrovjanje vam vsem skupaj prav iz srca želi (in kaj prijetnejša naj se vam zgodi! Ha, ha, ha!) vam predani L. C.

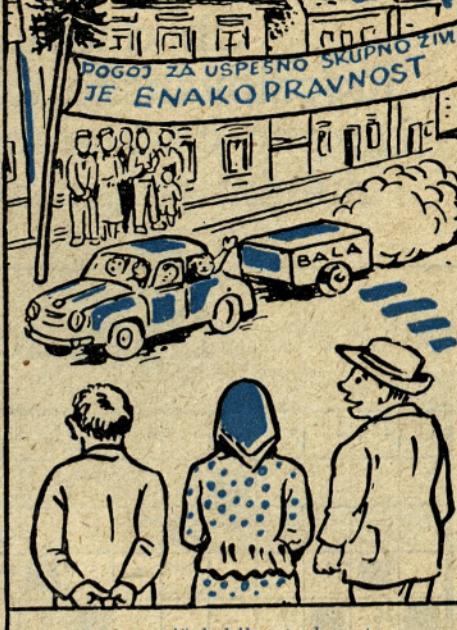
Zivela nekoč sta fant in dekle; očeta je imela, fant strička je še. Fant bil je postaven, dekle pa lepo, da lepšega para, nikjer ni bilo.

Sta oče in striček se skupaj dobila in za poroko sta se zmenila. Nevesta in ženin sta srečna bila, žlahta pa godrnjala je vsa.

Poroka je bila zares čudovita, a žlahta nesramna in vsa razborita, začela kovati je grde maklepe, najhujša bila sta pa Micka in Pepe.

Ker oče in striček bila sta bogata, v dotici mladih ni manjkalo zlata. Pogoj sta zahtevala le poslušati, da vedno enako je vsakemu dati.

Sta oče in striček bila že vesela, vide, da otroka sta ju razumela. Tedaj se pa stregana žlahta pojavi, ki zmedo veliko hitro napravi.

Začela je ženina podpihovati, da več bi njemu morali dati. Enakopravnost sicer je čeprav v zakonu drugače izgleda,

So ženini v dušo dvom vsadili, da on svoji dragi in deklici mili, preveč vse verjame, preveč jo časti, ko je vendar drugačna, kot njemu se zdi.

Nesrečna je ženka bridko jokala, in za pravice se svoje je bala. Sta oče in striček ji pomagala, da enakopravna je dalje ostala.

Sta oče in striček zadevo rešila, na žlahto del svoje moći sta spustila. Se vsa je groma tako prestrašila, da kremlje požrešne pod kožo je skrila.

Tako so razmere se spet uredile in mлада zakonca ponovno združile. Se bolj ju povezal sinček je zali: Tikstilček, če prav vem, so ga nazvali.

Le-ta jima delal je urce vesele, in tudi žlahti sta ga radi imeli. Če so ga pa skušali malo prezreti, začel na vsa usta takoj se je dreti.

Izgleda, da konec je boja in krika, da unesla je žlahte se jeza velika. Morda bosta mлада zdaj srečno živela, če bosta pravilno za delo prijela.

V slogi je moč in so njuni uspehi, seveda pa vedno škodujejo grehi. Da jih pa ne bosta preveč naredila, nanju bosta oče in striček pazila.

Ker bližamo času se Novega leta, naj sreča v življenu vsem se prepleta: njima, žlahti, očetu in stričku, in malemu, zalemu sinčku – fantičku!

Tisk: ČP Gorenjski tisk

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOKER	NOVEMBER	DECEMBER
Novo leto Makar Genovefa Angela Simeon Mojmir Zdravko IMaks Pavel Anton Gregor Pavlin Tatjana Veronica Srečko Pavel Tomaž Anton Vera Marija Fabijan Neža Ksenia Rajko Felicitian Tatjana Pavla Dragosлавa Nataša Ivan Irena Marijeta Matilda Jordan Klemen Danilo Julian Jerica Dragoslava Edvard Igor Simeon Božidar Simeon Božidar Ivan Irena Marijeta Vasilij Slava Matija Jelka Gabriel Maksim Ruperl Ustan. OF Janez Ciril Branco Roman Benjamin	1 C Ignac 2 P Svetnica 3 S Blaž 4 N Bojana 5 P Agač 6 T Dora 7 S Kse ije 8 C Janez 9 P Polona 10 S Dušan 11 N Zvezdana 12 P Damjan 13 T Katarina 14 S Valentijn 15 C Jordan 16 S Danilo 17 S Silvija 18 N Dragoslava 19 P Miro 20 S Igo 21 S Irena 22 C Marijeta 23 P Maria 24 S Matija 25 N Saša 26 T Andrej 27 T Gabriel 28 S Janez 29 C Ciril 30 P Branko 31 S Roman	1 C Albin 2 P Radoš 3 S Milena 4 N Kazimir 5 P Bogo 6 T Pust 7 S Tomaz 8 N Gvido 9 P Franciška 10 T Marko 11 S Filip 12 C Lazar 13 P Ida 14 S Valerija 15 N Helena 16 P Boža 17 T Rudo 18 S Konrad 19 C Leon 20 P Božidar 21 S Simeon 22 N Leonida 23 P Vojko 24 T Jurij 25 S Marko 26 C Zdeslav 27 P Ustan. OF 28 P Gojko 29 N Marina 30 P Katarina 31 C Angelica	1 N Bogomila 2 P Živana 3 T Leopold 4 S Izidor 5 C Vinko 6 P Ivo 7 S Radivoj 8 N Gvido 9 P Tomaz 10 T Marko 11 S Filip 12 C Lazar 13 P Ida 14 S Valerija 15 N Servacij 16 P Bonifacij 17 T Zofija 18 S Anton 19 P Boža 20 T Rudo 21 S Konrad 22 C Leon 23 P Božidar 24 S Simeon 25 N Leonida 26 P Vojko 27 T Jurij 28 S Marko 29 C Zdeslav 30 P Ustan. OF 31 N Janez 32 P Ruperl 33 P Gojko 34 P Majda 35 P Milica 36 P Emilija	1 T Prasnik dela 2 S Alekander 3 C Aleksander 4 S Florjan 5 S Miron 6 N Janez 7 T Janez 8 T Miha 9 S Dan zmage 10 C Izidor 11 P Žiga 12 S Pánkracij 13 P Štefko 14 S Valerija 15 N Servacij 16 P Bonifacij 17 T Zofija 18 S Anton 19 P Boža 20 T Rudo 21 S Konrad 22 C Leon 23 P Božidar 24 S Simeon 25 N Leonida 26 P Vojko 27 T Jurij 28 S Marko 29 C Zdeslav 30 P Ustan. OF 31 N Janez 32 P Ruperl 33 P Gojko 34 P Majda 35 P Milica 36 P Emilija	1 P Redovan 2 S Velimir 3 C Aleksander 4 P Fran 5 S Lovrenc 6 S Lovrenc 7 S Manica 8 N Liza 9 P Veronika 10 T Ljubica 11 S Olga 12 C Mohor 13 P Dragan 14 S Franc 15 N Justa 16 P Dan t. JLA 17 T Aleš 18 S Bogdan 19 C Vincenc 20 P Marjeta 21 S Nenad 22 C Alojz 23 P Ahac 24 C Cvetka 25 P R. d. m. Tita 26 S Dragica 27 P Ustan. OF 28 P Peter in P. 29 P Peter in P. 30 S Emilia 31 C Angelica	1 S Peter 2 Č Bojan 3 T Nada 4 S Dan borca 5 N Marija 6 P Vlasta 7 T Kajetan 8 S Miran 9 Č Janez 9 N Peter 10 P Lovrenc 11 S Aleks 12 N Klara 13 P Lilijan 14 T Demetrij 15 S Marija 16 Č Rok 17 P Radigoj 18 S Helena 19 N Ljudevit 20 P Samuel 21 P Matej 22 S Timotej 23 P Branislav 24 T Kristina 25 S Jakob 26 C Ana 27 S Janez 28 S Zmago 29 N Merta 30 P Kriljan 31 T Ignac	1 S Mladen 2 N Stefan 3 P Dora 4 S Dominik 5 N Marija 6 P Vlasta 7 P Marko 8 S Miran 9 Č Janez 9 N Peter 10 P Nikita 11 T Milan 12 S Samo 13 S Edvard 13 P Gvido 13 P Filij 14 P Jelenko 14 T Demetrij 15 S Marija 15 S Nikoden 16 N Ljudmila 17 P Frančiška 18 T Irena 19 S Vitodrag 20 C Brane 21 P Matej 22 S Mavricij 23 C Zdenka 24 P Jernej 25 S Ludvik 26 N Bernard 27 P Zlatko 28 T Avguštin 29 S Janez 29 S Mila 30 N Jelko	1 P Sever 2 T Mirena 3 P Lidija 4 C Frančišek 5 P Dunja 6 S Vera 7 N Justa 8 P Brigita 8 S Miran 9 Č Janez 9 N Peter 10 P Nikita 11 T Milan 12 S Samo 13 S Edvard 13 T Stanislav 14 S Borislava 15 C Polde 16 P Jerica 17 S Ljuba 18 N Milko 19 P Liza 20 T Štreko 21 S Marija 22 C Cecilia 23 S Severin 24 S Rafač 25 Č Daria 26 P Demetrij 27 S Antonija 28 N Simeon 29 P Ida 30 T Sonja 31 S Boltenk	1 Č Dan mrtvih 2 P Dušenka 3 S Silva 4 T Barbara 5 P Stojan 6 Č Miklavž 7 P Urban 8 S Marija 9 N Valerija 10 P Smitjan 11 T Danieljel 12 S Aljoša 13 C Lucija 14 P Vojmir 15 S Kristina 16 N Albina 17 P Lazar 18 T Redko 19 S Urban 20 P Svetozar 21 S Tomaz 22 S Dan JLA 23 N Matjaž 24 P Hibernina 25 T Boža 26 S Stefan 27 C Janez 28 P Živko 29 C Ust. n. Jug 30 P Andrež	1 S Marijan 2 N Blanka 3 P Franc 4 T Barbara 5 P Stojan 6 Č Miklavž 7 P Urban 8 S Marija 9 N Valerija 10 P Smitjan 11 T Danieljel 12 S Aljoša 13 C Lucija 14 P Vojmir 15 S Kristina 16 N Albina 17 P Lazar 18 T Redko 19 S Urban 20 P Svetozar 21 S Tomaz 22 S Dan JLA 23 N Matjaž 24 P Hibernina 25 T Boža 26 S Stefan 27 C Janez 28 P Živko 29 C Ust. n. Jug 30 P Andrež	

Srečno leto 1962

TEKSTILNA INDUSTRIJA TISKANINA - INTEKS, KRANJ